Eesti moslemite lood

Esimene väljaanne

Autoriõigus 2013

See raamat on autoriõigusega kaitstud. Raamatu osi või tervet raamatut on lubatud kasutada hariduslikel eesmärkidel tingimusel, et kasutatud informatsiooni ei ole mingil viisil tsiteeritud väljaspool konteksti ega kasutatud kasu teenimise eesmärgil ning et teksti allikas on märgitud.

Idee autorid: **Kätlin Hommik-Mrabte** ja **Airi Hunt**

Kujundaja: **Airi Hunt**

Keeletoimetajad: **Kätlin Hommik-Mrabte** ja **Tiina Kanarbik**

Sisukord

Sissejuhatus 4

Olen moslem – täna, siin ja praegu 6

Ma kuulun islamisse 7

Ameerika unelm, mis viis islamisse 8

Muhumustriga *muslima* 10

Kuidas ma leidsin islami ehk minu tee Võrumaalt Mediinasse 13

Satanismist islamisse 15

Õpi enne tundma islamit 16

Vanaema Alma, *muslima* 19

Truth or dare 20

Päästa püüdes sain päästetud 22

Yle tv 1 juurest moslemiks 24

Moslem õpib kogu elu 25

Rätti peidetud tõed 26

Tõeline ime 28

Ateist-karjeristist moslemiks 29

Teetassi äärest islamisse 32

Nädalaga moslemiks 33

Minu islam 34

Ja valgus sai 34

Ma naudin rahu 36

Kuidas sain teada, et olen moslem 39

Lauamängu juurest islami juurde 41

Kirikuõpetajaks või moslemiks? 42

Uudishimust moslemiks 46

Rohkem Eesti moslemite lugusid 48

Sissejuhatus

Uskuge või mitte, aga Eestis on palju rohkem moslemeid kui pealtnäha arvata võiks. Meiega koos on sellel pisikesel maal juba sajandeid elanud islamiusulised tatarlased, aserid, baškiirid ja teised, kuid 21. sajandi alguseks on siia tekkinud ka hulk moslemitest immigrante ja üllatavalt palju Eesti „oma" moslemeid. Aga kes need „omad" siis on? Peale moslemitest vanemate järeltulijate on tänapäeval Eestis ka päris palju selliseid moslemeid, kelle jaoks islam ei ole mitte perekonnatraditsioon, vaid isiklik valik. Meid on nii eesti, vene kui ka muu emakeelega elanikkonna seas, aga me kõik oleme Eesti moslemid – eesti emakeelega, Eesti kodakondsusega; Eestis või väljaspool Eestit elavad Eesti moslemid.

Tihti on Eesti konvertide kohta öeldud, et me ei olegi „päris" moslemid, et me oleme vaid „ajupestud harimatud kanad", kes on islami omaks võtnud armastusest oma mehe vastu. Me ei vaidle vastu, et enamik meist on tõesti naised, aga meie hulgas on ka palju mehi. Me ei vaidle vastu, et paljud meist on avastanud islami tänu kallile inimesele, aga see ei tähenda, et me oleks ajupestud ja harimatud. Jumala teed on vahel kummalised ja Ta sõna jõuab meieni erinevaid kanaleid pidi. On väga suur vahe, kas naine võtab islami omaks oma mehe pärast või läbi oma mehe. Ja enamik meist, kelle jaoks islami leidmisel on abikaasa mingit rolli mänginud, on islami omaks võtnud tänu oma mehele ja mitte oma mehe pärast. Sest meie hulgas on ka neid, kes nüüdseks on palju tõsisemad moslemid kui nende abikaasad, ja isegi paar sellist, kes on oma mehest lahutanud, kuna mees ei ole piisavalt praktiseeriv moslem. Iga lugu on küll eriline, kuid enamikust lugudest kumab siiski läbi, et midagi oli puudu, midagi ei tundunud loogiline, midagi otsiti, millelegi taheti selgitust saada ja viimaks see selgus ja sellega kaasnev rahu ka saabus. Mis kanalit pidi see tuli, ei mängi enam mingit rolli, kui puuduse tundmine ja otsimine juba enne kanali saabumist olemas olid.

Lood ise, oma suurtest ja väikestest erinevustest hoolimata, on kõik ühtviisi võluvad ja mõtlemapanevad. Kuna neid on kogutud mitmete aastate vältel, siis ei ole kõik, mis kirjas, ehk enam täpne – näiteks kui keegi annab oma loos teada, kui kaua ta on moslem olnud.

Kunagi aastaid tagasi tekkis meil www.islam.pri.ee kollektiivis mõte, et võiks hakata uute moslemite lugusid kokku koguma, sest need on ju huvitavad lugeda nii teistele moslemitele, peaaegu-moslemitele kui ka niisama huvilistele. Mõte saigi teoks ning aas-

tatega on Eesti moslemite islami leidmise lugusid päris palju kokku saanud. Eelmise aasta (2011) Iqra juuni-juuli erinumbris said kõik olemasolevad lood ühtede kaante vahele kogutud. Nüüdseks on neid lugusid aga juba hulga rohkem ning aeg raamatu väljaandmiseks küps.

Teame, et eestlased on oma usuasjades tavaliselt väga diskreetsed. Selle raamatu kokkupanemine on näitanud, et eriti diskreetsed on just mehed, sest nende hulgas oli hulga enam selliseid, kes oma lugu kellegagi jagada ei soovinudki – see on nende jaoks liiga isiklik. Me loomulikult austame seda otsust, nagu austame ka nende naiste otsust, kes olid küll nõus oma lugu avaldama, kuid vaid varjunime all. Eks meile kõigile ole teada meie ühiskonna suhtumine islamisse ja moslemitesse ja osa meist ei ole lihtsalt veel valmis üldsusele teada andma, et nad moslemid on. Kuid ega nimi olegi tähtis, tähtis on selle suure tunde ja mõtete jagamine, mis meid kõiki kokku üheks kogukonnaks liidab.

Täname südamest kõiki neid, kes on oma lugu teistega jaganud ja seega selle erilise raamatu ilmumisele kaasa aidanud! *Baarak Allahu fiikum!*

Kätlin Hommik-Mrabte,

Eesti moslemite ajakirja Iqra ja www.islam.pri.ee peatoimetaja

ja

Airi Hunt,

Eesti moslemite ajakirjade Iqra ja Iqrake ning www.islam.pri.ee kujundaja ja toimetaja

Olen moslem – täna, siin ja praegu

Olen moslem ja on varahommik. Sõidan ülikooli. Rongis kohtan üht oma professoritest. Meie jutt läheb taas islamile ja sellele, et rätti kannan. Professor üritab mind jälle veenda, et räti kandmisel ei ole mõtet. Jään endale kindlaks, tema samuti. Kui hakkame väljuma, uurib professor minult, miks ma ometi mingit stipendiumi ei taotle. Mina jutustan, et proovisin kord: saatsin ära formulari taotlemisankeetide saamiseks. Selles pidin nimetama oma ülikooli ja eriala ning ühiskondlikult kasulikku tegevust, kuna tegemist oli ühe poliitilise partei juurde kuuluva fondiga (siin on enamus stipendiume mingi poliitilise organisatsiooniga seotud). Ma nimetasin siis oma paari kogemust vahendajana ühiskonna ja moslemite – eelkõige pearätti kandvate *muslima*de – vahel, aitamaks kaasa paremale üksteisemõistmisele. Selle peale oleks pidanud too stipendiumifond saatma mulle ankeedid, milles oleksin jaganud andmeid oma õpiedukuse kohta, mis tegelikult pidavat stipendiumi saamisel määrav olema. Neid ankeete mulle ei saadetud. Selle asemel tuli kohe äraütlemine. Professor naerab selle peale nii, et pisarad silmis. Aga mitte minu, vaid poliitiliste parteide ja nende fondide üle.

Olen moslem ja olen ülikoolis. Lähen loengusse. Professor (suur naljahammas) ütleb ühele hilinenud tudengile: „Te tulete juba jälle liiga hilja! Karistuseks peate täna istuma ... (väike mõttepaus) proua X-i (ja ütleb MINU NIME!) kõrvale!" Kogu saal rõkkab naerust! „Mis? Kas siis minu kõrval istumine on karistus?" küsin ma endalt. Olen siin suures loengusaalis ainus moslem, ainus rätikandja. Mis nali see nüüd siis oli?

Paar päeva hiljem kohtan toda professorit juhuslikult ja nõuan selgitust. „Mäletate," ütleb professor, „kui ma Teilt tookord õpingunõustamisel küsisin, miks Te teiste üliõpilastega rohkem koostööd ei tee, siis Te vastasite, et Te ei tunnegi eriti kedagi, kuna nad näivad Teid Teie religiooni ja pearäti pärast pelgavat. No ja siis ma tahtsin Teid lihtsalt teistega tuttavaks teha." Ja nali missugune!

Muide, järgmisesse loengusse hilinen kogemata mina. Professor paneb mu karistuseks ühe teise tudengi kõrvale istuma ja kommenteerib asja ka õige põhjusega: „Tahan, et proua X rohkem tutvusi sõlmiks!" Seekord aga olen ma juba löögivalmis ja vastan: „Tänan, aga ma olen juba abielus!" Kogu saal rõkkab naerust.

Olen moslem ja on suvevaheaeg. Otsin tööd. Raske on tööd leida, kuna olen välismaalane ja mis kõige olulisem – kannan pearätti. Aga mind kutsutakse vestlusele. Kõne ajal unustan vestluse toimumiskohta täpsustada ja helistan veidi hiljem telefonis salvetatud numbrile. Toru otsas on keegi teine, aga ta teab mulle siiski aadressi nimetada. Päev hiljem lähen vestlusele. . Ise ka imestan, et olen äkki väikelinna sattunud. Leian vestluskoha – peatselt valmiv ehitustarvete kauplus, kus minu tööks oleks kaupluse sisustamise ajal vastuvõetava kauba andmete arvutisse sisestamine. Küsin minuga vestluse kokku leppinud naise järele. Teda pole. Selle asemel juhatatakse mind sõbraliku olemisega

meesterahva juurde. Selgub, et too on mu potentsiaalne ülemus ja et mu vestlus oleks pidanud hoopis suurlinnas proua Z-i juures toimuma. Seega oli siis too, kelle ma tagasi helistades toru otsa sain, mulle tõesti vale infot jaganud. Aga pole hullu, ülemus vestleb minuga ise. Ja ma saan selle töökoha. Ja hiljem kuulen, et just sellepärast saan, et rätti kannan. Kuna ülemusel on olnud probleeme minuvanuste neiukestega, kes töötamise asemel meeskolleegidega flirtisid ja nõnda kogu meeskonna tööd segasid, siis ta võttis sel korral moslemi, et too ehk teeb kurameerimise asemel tööd. Ja ma ei peta tema lootusi.

Olen moslem – täna, siin ja praegu. Elan veel-mitte-moslemite hulgas. Neil on eelarvamused ja minul on eelarvamused. Aga teinekord on need tõesti kõigest alusetud eelarvamused.

Anu

Ma kuulun islamisse

Ma olen sündinud Eestis, täpsemalt Rapla maakonnas; üles kasvasin peres, mis ei olnud eriti religioosne. Kui ma olin üheteistaastane, hakkasin käima pühapaevakoolis ja õppima Piiblit. Kuna olin sel ajal suhteliselt noor, oli see minu jaoks pigem nagu hobi, kuigi olen uskunud Jumalasse juba ajast, mil olin pisike ja otsisin alati lohutust ja lahendust oma muredele Jumalalt.

Pärast keskkooli kolisin Tallinnasse ja läksin tööle. Elu ei olnud alati lihtne, nagu enamiku üksikemade jaoks ikka. Ma olin oma elus segaduses, ei teadnud, kuhu suunda vaadata, kuhu minna, mida või keda uskuda. Vahel raskustes pöördusin siiski Jumala poole, sest olin väiksena harjunud seda tegema ja teadsin, et kuskil on Keegi, kes kuulab ja aitab. Palusin Jumalat näidata mulle õiget teed siin maailmas.

Tutvudes Eestis oma praeguse abikaasaga, olin šokeeritud kuuldes, et ta on moslem. Olin kuulnud moslemitest palju halba ja teada saades, et ta on moslem, tahtsin tutvuse lõpetada, aga ma ei teinud seda siiski. Kui olin teda rohkem tundma õppinud, sain aru, et ta on oma mõtteviisilt teistsugune, positiivsem ja tervema mõtlemisega. Hakkasin huvi tundma moslemite ja islamiusu vastu. Võtsin raamatukogust raamatuid ja otsisin igasugust materjali islami kohta Internetist. Hakates islamist lugema ja kuulates inimesi, kes olid astunud islamisse, olin nii liigutatud ja mul oli selline tuttav ja hea tunne südames. Mida rohkem õppisin, seda ilusam tundus mulle islam. Vahel lasin ennast eksitada moslemitest, kes ei ole nii korralikud islami järgijad, nagu seadus nõuab, ja annavad seega paheliku pildi islamist. On paratamatu, et maailmas on ka halbu moslemeid, kuid mõistsin, et islam ise on ilus; üks ilusamaid asju, mida siin maailmas olen avastanud. Ma tundsin, et tahan olla moslem, aga mul oli hirm kõikide muutuste ees, mis sellega kaasnevad – oma juuste katmine, viis korda päevas palvetamine, paastukuu, islam eluviisina, jne.

Minu ja moslemist mehe suhe oli arenenud armastuseni ja soovini koos ühist elu

alustada, aga me mõlemad teadsime, et sellest ei tule midagi välja, kuna mina ei olnud sellel hetkel veel lõpuni avanud oma südant islamile; mul ei olnud julgust. Ma teadsin, et mul tuleb sellest mehest loobuda, sest ma ei tahtnud, et ta minu pärast pattu teeb, sest islamis on patt elada kellegagi koos ilma abieluta.

Oli ramadaanikuu. Moslemist mees läks oma kodumaale, oma vanemate juurde. Ta saatis mulle sõnumeid, et ta palvetab minu eest, et Jumal näitaks mulle teed; et ma avaksin oma südame islamile. Ma tundsin, kuidas minus hakkasid tekkima muudatused: ma ei olnud õnnelik; ma tundisin, et tahan elus midagi muud, tahan millessegi uskuda, tahan pakkuda oma lapsele õigeid asju, et ta ei peaks kasvama üles segaduses. Ma palusin Jumalat, et kui islam on tõesti õige usk, näitaks Ta mulle sinna teed. Ma palusin Jumalat, pisarad silmis, kogu oma südamest.

Ma tundsin ennast moslemina; ma tundsin, et ma ei kuulu enam sinna, kus olen. Ma lõpetasin alkoholi joomise ja sealiha söömise. Minu elu väärtushinnangud olid muutunud. Ma tahtsin olla lähedal Jumalale. Läksin poodi ja ostsin oma esimese pearätiku. Ma õppisin palvetama, lugesin läbi Koraani ja mõistsin üha enam, et islam on minu jaoks ainuõige usk. Islam on täiuslik, sest Jumal on saatnud selle meile. Kahju on aga sellest, et paljud ei taipa seda, ei taha õppida lähemalt, mis on islam.

Nüüd olengi ma moslem, olen abielus suurepärase moslemimehega, minu tütar käib Koraanikoolis ja ma ise õpin iga päev islami kohta midagi uut. Ma olen tänulik, et Allah näitas mulle õiget teed. Ma olen õnnelik, et olen mosleminaine, ja kannan oma pearätti uhkusega.

Ma tahan muuta inimeste arvamust islamist ja näidata neile tõelist islamit, mis on nii täiuslik, mis kaitseb naist, kaitseb last ja muudab maailma paremaks kohaks. *Inša Allah*, Allah avab veel paljude inimeste südamed ilusale islamile.

Reelika

Ameerika unelm, mis viis islamisse

Minu tee islamisse algas Ameerikas, kui töötasin seal ühe aasta. Enne seda ei teadnud ma islamist praktiliselt mitte midagi. Prohvet Mohammedist (*sallallahu aleihi wasallam*) olin kuulnud ainult vanasõna „Kui Mohammed ei tule mäe juurde, siis tuleb mägi Mohammedi juurde". Kuid sellest, kes oli Mohammed, ei teadnud ma midagi. Lisaks teadsin, et moslemid palvetavad mitu korda päevas mingile kujule. Minu arusaama järgi oli islam usk nagu budism ja hinduism ja Allah oli nende jumal, näiteks nagu Buddhagi.

Ma olen lapsest saati Jumalasse uskunud ja tihtipeale tundsin, et nn paberi peal kristlane olemisest oli kuidagi liiga vähe. Minu usk ja minu teod ei käinud kuidagi kokku. Peale selle on Eestis ju usust rääkimine tabu ja sind vaadatakse imelikult, kui ütled, et usud Jumalat. Tihtipeale tõmbas mind koguduse poole, kuna hing ihkas suuremat seost usu ja Jumalaga, kuid kogu aeg tuli mingi ebaoluline asi ette, või ei läinud ma puhtalt kartusest.

Ameerikas elades kohtusin ma esimest korda moslemitega; tagantjärele mõeldes oli enamik mu tuttavaid just moslemid. Kahjuks nad ei olnud eriti praktiseerivad. Kuid siiski olid nad väga uhked oma religiooni üle ja tihtipeale läks meie jutuajamine usu peale ning ma olin kohe huvitatud, sest esimest korda võisin usust ja Jumalast vabalt rääkida, ilma et seda häbenema peaksin.

Minu esimene üllatus oli teadmine, et Allah ei ole mingi tavaline jumalus, vaid sama Jumal, keda kummardavad juudid ja kristlased. Mulle tuli see suure šokina ja nii käisin ringi ja kuulutasin kõigile seda fakti, nagu oleks mulle avaldatud mingi suur saladus. Kuid kedagi ei tundunud see eriti huvitavat, mis pani mind omakorda hämmelduma. Arvasin, et kui vaid kristlased seda fakti teaks, võtaks nad kohe Prohvet Mohammedi (*sallalahu aleihi wasallam*) omaks ja tunnistaksid Koraani kui Jumala sõna.

Seda kõike üritasin inimestele selgeks teha ka Eestis, oma perele ja sõpradele. Ma vist naiivselt lootsin, et nad saavad aru, miks ma Koraani kuulan ja loen, kuna see on ju „sama" mis Piibelgi, kuid ikka vaadati vaga võõrdunult ja imelikult. Lisaks avastasin ma, et minu tutvusrinkonnast 90% ei uskunud Jumalasse, mis oli samuti väga üllatav, kuna arvasin, et kõik on „salaja" usklikud nagu mina.

Mida rohkem ma Koraani (netist) kuulasin, seda tugevamalt hakkas islami õpetus loogilisena tunduma ja nii algas minu tee islamisse, kuid selline asi, et ma võiks ametlikult oma religiooni muuta, ei tulnud mulle pähegi. See oli kuidagi väga utoopiline mõte ja ma kartsin ka oma lähedaste pahakspanu. Mõtlesin, et usun Koraani olemusse ja sellega ka asi piirdub, kuid sõna „moslem" oli juba rohkem hirmutav, kuna siiani oli selle sõnaga ainult negatiivsed asjad seostunud. Kuid Koraani kuuldes soojenes mu süda sellele ja tundsin selle suunas tõmmet. Seejärel otsustasin islamimaale tööle minna, et nende kultuuriga lähemalt tutvuda; esialgu siis lihtsalt näha, millised need moslemid ikkagi on, just tavamoslemid, mitte „modernsed" Ameerika moslemid.

Niisiis sattusin töötama ja elama Egiptusesse. Kohe algusest peale oli mul suur austus praktiseerivate moslemite suhtes. Esimene küsimus, mida ma neilt küsisin oli, et kas nad palvetavad viis korda päevas ja kui vastus oli jaatav, siis pidasin inimest usaldusväärseks, kuigi kahjuks hiljem sain ma aru, et paljud ei pruugigi südamest palvetada või siis ei tee seda järjepidevalt.

Kui paljud inimesed peavad ennem moslemiks hakkamist kõva uurimistööd tegema, et see ikka õige samm oleks, siis mina olin vist neist vähestest, kellel tuli usk enne ja teooria ja praktika pärast. Kuid avastasin väga ruttu, et ma usun, et Prohvet Mohammed (*sallalahu aleihi wasallam*) oli Jumala viimane prohvet ja et Jeesus (*aleihi salam*) ei olnud mitte Jumala poeg, vaid väga austatud prohvet. Kõige veenvamaks osutusid teaduslikud faktid Koraanis, mida polnud ealeski võimalik 1400 aastat tagasi teada.

Pärast kolme kuud otsustasin ma julguse kokku võtta ja ametlikult moslemiks hakata. Ütlesin oma *šahaada* (usutunnistuse) Kairos Al-Alazaris. Teoreetiliselt ma teadsin peamisi reegleid islamis nagu näiteks viis korda päevas palvetamine, paastumine ja almus, kuid praktikas olin ma null ja ei osanud veel midagi teha. Mind ümbritsesid moslemid, kes ei praktiseerinud oma usku järjepidevalt ja tänu sellele arvasin alguses, et islam on nagu kristluski, et reeglid on, kuid keegi ei täida neid ja peamine on usk südames. Järk-järgult

hakkasin ma üha rohkem ja rohkem praktiseerima ja ennast muutma, kuid seda tänu iseseisvale õppimisele ja enesetäiendamisele. Õppisin raamatute abil palvetama, Interneti abil natuke araabia keelt palve jaoks ja tänu Allahi juhtimisele suutsin ennast välja murda olukorrast, kus islam on ainult usk südames, kuid tegudest jääb vajaka (*alhamdulillah* selle eest). Kui ma oleks kaasmoslemite peale lootma jäänud, oleks mul vist siiani puudulik ettekujutus sellest, mis tähendab olla tõeline moslem.

Viis kuud peale usutunnistuse ütlemist saabus minu esimene ramadaan ja ma hakkasin ka hidžaabi kandma. See oli minu viimane ning kõige raskem takistus, millest üle hüpata. Praegu ei oska enam küll öelda, miks see mulle tookord nii tundus. Sellest alates hakkasin ennast tõeliselt moslemina tundma ja ka nii elama.

Minu pere võttis uudise vastu suhteliselt rahulikult, vähemalt minu mäletamist mööda. Nad algul arvasid, et see on mingi mööduv nähe ja et küll ta sellest paari kuu jooksul üle saab. Minu lähedasemad sõbrad olid aga väga negatiivsed. Kuna nende peamine tegevus ja eesmärk oli rohkem raha teenida ja kõvemini pidutseda, siis olid nad väga šokeeritud kuuldes, et ma olin totaalse kannapöörde teinud ja selle elu seljataha jätnud. Kuid enamjaolt oli vastukaja siiski normaalne, *alhamdulillah*. Ühestki sõbrast ma ilma ei jäänud. Mu ema siiani loodab salaja, et tulen tagasi Eestisse.

Nüüd on sellest ajast pea kolm aastat möödas, olen vahepeal abiellunud suurepärase moslemiga, kellega koos püüame rajada islami tõekspidamistel põhinevat elu.

Ma tunnen ennast paremini kui kunagi varem, mu elul on uus siht ja eesmärk. Kuigi ma olen kodune ja elan väga tagasihoidlikku elu, olen õnnelikum kui kunagi varem, sest olen hinges rahul. Kui teiste inimeste eesmärk on suurem maja või rohkem raha, siis meie pere on rahul sellega, millega Allah on meid õnnistanud, ja me tegeleme kõige tähtsama tegevusega siinses ilmas, milleks on Allahi teenimine; meie eesmärk on Paradiis.

Jane S.

Muhumustriga muslima

Ma ei ole olnud alati usklik, vähemalt mitte praktiseeriv. Samas olen ma ennast alati tundnud teistest erinevana, nii-öelda spirituaalsena. Lapsepõlves olid mõned harvad tunnid kristlikku pühapäevakooli, millest õnnestus osa võtta ning põhipalveid ma teadsin, kuid laususin neid ikka siis, kui asjad ei läinud päris nii, nagu mina oleksin soovinud. Tegelesin veidi numeroloogia ja kaartidega ennustamisega ning hoidsin ennast kursis erinevate horoskoopide ning „teadjameeste" mõtteavaldustega. Minu vanematest on isa lapsepõlves ristitud, aga kumbki, ei isa ega ema, mingit religiooni ei praktiseeri.

2006. aasta oli minu elus suure pöörde aasta. Sündis minu esimene laps ja 7-aastane kooselu lapse isaga hakkas karile jooksma. Valitses suur hingeline segadus, alavääristunne, ärevus… Lootuses hingerahu leida, käisin kodule kõige lähemas luteri kirikus

leeris ja lasin end ristida. Paralleelselt otsisin abi ka eneseabi raamatutest, osalesin mõnel kursuselgi, nagu näiteks „MasterMind".

Uurisin inimese alateadvuse kohta kirjutatut, kvantfüüsikat ning muid populaarseid asju, et oma „eduteadvust" elus tõsta. Oma töö tõttu puutusin siis ja puutun nüüdki kokku ka eestlaste oma usuga, nimetagem seda siis maausuks või taarausuks, kuid baseerub see põhiliselt puude, allikate ja kivide kummardamisel ning sealsetele jumalustele ohvrite toomisel.

2007. aastal saatis Jumal mulle veel teise lapse ning suhted lapse isaga said läbi. Mõtlesin ennast tegevuses hoida ja hakkasin kaugõppes ülikoolis käima – esimesel aastal pool aega rasedana ja teise poole koos beebiga. Teisel aastal, kui lapsed minu ema hoolde jäid, oli mul juba rohkem aega iseenda jaoks ning panin Internetti kuulutuse, et võiksin uute inimestega suhelda. Vastajaid oli üllatavalt palju, kuid kuidagi jäin suhtlema kolme moslemist mehega (Bangladeshist, Egiptusest ja Alžeeriast). Kõik olid minu jaoks kuidagi häbelikud, kuid peale mõningast suhtlemist kahel neist häbelikkus kadus ja nad tahtsid minuga abielluda.

Kolmandat, kes häbelikuks jäi ja veebikaameras endal mütsi esialgu silmini tõmbas, sügavamalt usu kohta küsis, abieluettepanekuga ei rünnanud ja minu mõtlemise vastu huvi tundis, ma väga tihti ei näinud. Vahel, kui ma teda aga nägin, käis ta mulle oma usuteemadega lausa närvidele ja ma ütlesin, et ma ei viitsi temaga rääkida. Kuid lõpuks oli ta mind oma küsimustega nii kaugele viinud, et hakkasin uurima, mida islam endast kujutab.

2009. aasta kevadel juhtus minuga õnnetus, kus ma väga vabalt surma oleksin võinud saada – tegin koos hobusega täiskiirusel kukerpalli. Ma olin väikeses šokis ning tõepoolest tänasin Jumalat, sest ainuke väike õmblust vajav haav oli sendimeeter minu paremast silmanurgast. Minu silmad ja kondid olid terved ja ma tundsin, et mind on kaitstud, ning see ei ole mitte esimene kord, kui ma nii tundnud olen. Peale seda proovisin korra moslemi moodi palvetada, kuid üheks korraks see tookord jäigi. Vahetasime Internetituttavast araablasega telefoninumbrid, sest teised moslemid olid mind oma abiellumise ja naiseksvõtu-jutuga ammu ära tüütanud, pealegi arvasin ma, et saan meesteta päris hästi elatud. Hakkasime sms-e vahetama, sest väga tihti ei õnnestunud msn-is suhelda. Kui juuli alguses üksteisele samal ajal sõnumid saatsime ja ta veel vastas, et meie mõtted on nüüd samaks saanud, siis tunduski, et mingi „klõps" meie vahel käis. Pooleteise kuu pärast oli ta minu vanematekodu ukse taga ja nägime üksteist päriselt esimest korda ning siis tehti alles õige abieluettepanek.

Islami abieluni jõudsime paar kuud hiljem, kui juba temale külla läksin. Vähemalt pooled minu teadmistest islamist pärinevad minu abikaasalt ning nende eelis omal käel õpitu ees on see, kuidas inimene neid igapäevaelus rakendab. Ta ei ole mulle midagi peale sundinud, vaid ma olen ise tema kõrvalt õppinud. Tema isiklik eeskuju ja teadmised on ahvatlenud mind neid järele proovima ning lõpuks viinud veendumuseni, et see sobib mulle ja on loomulik elustiil. Usk on osa elust, mitte nagu kristluses, kus see pigem eraldi asetseb.

Kuna ma ka avalikult islamist rääkisin, siis tekkis ka kohaliku luteri koguduse pastoriga

– tema algatusel – kirjavahetus, kus mulle kaasa tunti, et ma lastega üksinda olen, sest kui islam vs kristlus teoloogilisi küsimusi esitasin, pöörati see ikkagi selle süüks, et mul isiklikus elus on probleemid ja moslemist sõber mind mõjutab.

Pastor ütles, et tema ei hakka ärplema, tal teoloogias kraadid käes ja küllap Jumal ise teab, mismoodi asjad on. Lihtsalt tal on kahju, kui keegi oma elu untsu kipub keerama. Mõned pärlid tahan siinkohal siiski meie kirjavahetusest välja tuua:

„Islamil on väga mustvalge maailmapilt, mis ei märka nüansse ja üksikasju ... Moslemite teoloogias on jumalapilt nii ühene, nii inimesele kättesaamatu, et samahästi võiks Allah olla ka surnud ... 6. sajandi mõtlemine? Jah tõepoolest avaldub see ka näiteks selles, et naine peab maani rätis istuma tagatoas luku taga, samal ajal kui mees käib mööda kõrtse koos oma sõpradega kergemeelseid Lääne naisi püüdmas…"

Peamised „tõestused" olid siis erinevatest Postimehe artiklitest.

Lõppes see sellega, et kumbki jäi oma uskumuste juurde ja head tuttavad oleme me siiani. Näitas siiski hästi, mille põhjal inimene, ka praktiseeriv kristlane, oma arvamust kujundab ja kui „sallivad" on kaasinimesed, rõhutades ise arvamuste ja mõtlemise paljusust, elu värvilisust ning tegutsedes praktikas sellele risti vastu.

Moslemite hulgas võeti mind kui kristlast väga hästi vastu, alates juba minu mehest, kes võttis mind omaks mulle täiesti seletamatutel põhjustel. Oli mul ju sarnane maailmapilt, mis enamusele eestlastest on islami ning moslemist meeste kohta meedia vahendusel maalitud. Kõik mehe sõbrad, kelle juures käinud oleme, on olnud väga külalislahked ja võtsid mind sellisena, nagu ma olen.

2010. aasta aprillis käisin Rootsis mööda islamipoode. Kui üks *muslima* mulle peale ostu sooritamist „pole tänu väärt, õde" ütles, siis see sõna „õde", kuulduna võhivõõra suust, oli väga südantsoojendav. Esimene mošeekülastus toimus samuti tol korral Stockholm Mosques (Kapellgränd 10Subway: Medborgarplatsen), kuid siis ma veel palveruume ei näinud.

Sain mošee poest endale silmavärvi (*kohl*), Egiptuses toodetud koduse riietuse koos salliga, puust närismisoksakesed, purpurpunase kaheosalise peakatte ja laste araabia keele töövihiku. Samas sai sellest mošeest ka esimene mošee, kus ma veidi rohkem kui pool aastat hiljem esimest korda, siis juba moslemina, palvetasin ja meeste *amiin* ajal sipelgaid mööda selgroogu üles tundsin jooksmas.

Usutunnistuse ütlesin salaja, ilma mehe teadmata, Tallinnas islami keskuses 21. septembril 2010. Mehele ütlesin õhtul, et sündisin täna uuesti. Tema olekust võis välja lugeda, et „kas sa ikka tead, mida sa tegid", samas ta muidugi õnnitles. Minu vanemad suhtusid sellesse jahedalt; vanaema arvab, et olen eksiteel (ta meil peres ainus, kes mingil määral kristlust praktiseerib). Kõige ägedam vastureaktsioon minu islamisse pöördumisel on olnud laste isa poolt, kuid tundub, et nüüdseks on temagi maha hakanud rahunema.

Usutunnistuse ütlemisele lähemale tõukas ka „The Arrivals" (*youtube*'is) seeriate vaatamine, sest see seletas lahti, mis tänapäeva maailmas tegelikult toimub. Teaduslikud faktid küll hämmastasid mind, kuid ei pannud kohe islamit tunnistama. Arvan, et minu

islamisse jõudmine oleks võtnud palju kauem aega, kui mul ei oleks olnud positiivset eeskuju oma mehe näol olemas. Imaam rääkis minuga enne pea tund aega ja uuris, mismoodi ma islamini olen jõudnud ja kas ma ikka tean, mis ma teha tahan. Otseselt küll ei noominud, kuid andis siiski mõista, et moslemiks hakkamine on ka suur vastutus just kogukonna üldilme loomises ja seda ei tehta lihtsalt kellelegi näitamiseks.

Päev peale usutunnistuse lausumist andsin ka töö juures koheselt teada, et olen nüüd moslem. Keegi ei üllatunud, sest nad olid minu islamihuvist teadlikud ning üks töökaaslane küsis, miks ma siis rätikut ei kanna. Tundsin, et mul ei ole enda õigustuseks midagi öelda. Ülejärgmisel päeval olin juba oma punase rätiga tööl. Väljaspool tööd on rätiku kandmine olnud rohkem sisemine võitlus, kuid nüüdseks olen omale sobiva stiili leidnud ning erinevaid rätikuid varunud. Mugavustsoonist astusin välja lasteaias laste jõulupidudel käies. Palju oli siseruumides inimeste ette astumisel abiks ka kohaliku tikitud mustriga alusrätik, mis samas mulle endale kinnitas, et võin olla samal ajal nii muhulane kui moslem. Õnneks olen ma saanud siiamaani ainult kiitvaid komplimente oma rätikutele ning samas ei ole ka tuttavad kõrvale tõmmanud ja tulevad minuga rääkima. Ma tunnen ennast rätiga väga hästi ja tõepoolest on see nagu kaitsekilp.

Palvetamine läks peale usutunnistuse ütlemist samuti enam-vähem paika (alati õigel ajal ei jõua) ning kuna mittemoslemina juba kaks ramadaanipaastu õnnestusid, siis olen nüüd juba järgneva ramadaani ootuses, et teha seda nagu moslemile kohane.

Ma tunnen peale moslemiks hakkamist, et olen tagasi saanud südamerahu, oma naiseliku väärikuse, leidnud endale hea abikaasa ning ma tunnen ennast enesekindlamana kui kunagi varem. Ma olen väga tänulik, et Jumal minu südant valgustas ja palun, et Ta mind aitaks õigel teel käia ja Teda armastusega teenida.

Kristiina V.

Kuidas ma leidsin islami ehk minu tee Võrumaalt Mediinasse

Ei tea küll täpselt kuidas, kuid juba üsna väiksena kujunes mul mingi taju kellegi inimestest kõrgema olemasolust, kellestki, kes justkui kogu seda maailma juhib. Tundsin, et mõned teod on head ja mõned halvad, ja seda mitte ainult südametunnistuse tõttu, mis meil kõigil olemas on. Lisaks südametunnistusele oli mul tekkinud arusaam ja tunne, et keegi kuskil on alati teadlik kõigist meie tegudest, nii halbadest kui headest. Nii sai aluse minu usk Jumalasse.

Kuna Eesti on siiski teatud mõttes osa kristlikust kultuuriruumist, liigub siin kõikidest religioonidest kõige rohkem informatsiooni kristluse kohta, seega leidsin esmalt tee just selleni. Võib-olla oli ka varem kristlusel teatud mõju sellele, et hakkasin Jumalasse uskuma, kuid kindlasti mõjutas kristlus minu maailmapilti mitme aasta jooksul teismeeas

ja varemgi. Pidasin ennast tõsiseks kristlaseks, uskusin siiralt kristluse põhitõdesid ja püüdsin elada nende järgi, kuigi praktikas piirdus minu usk Piibli lugemisega, vähese palvetamisega ja ebaregulaarse kirikus käimisega.

Kuidas ma aga jõudsin islamini? Arvan, et tee selleni hakkas mind viima umbes 2008. aasta suvel. Kuigi ka siis meeldis mulle veel väga kirikus käia, hakkasin ma kahtlema tänapäevase kristluse kõige põhilisemas aluses, kolmainsuses. Tekkinud kahtlus suurenes, kuni lõpuks mõistsin, et Jeesus ei saa olla Jumala poeg. See tähendas minu kristluse lõppu ning alguse sai mitu kuud kestev periood, mil ma uskusin lihtsalt ühte Jumalasse, ilma et ma oleks olnud seotud ühegi religiooniga. Leidsin siis, et nii ongi kõige parem: uskuda Jumalasse, järgimata ühtegi religiooni. Samas oli see ka periood, mil ma olin kõige uue suhtes rohkem avatud kui varem. Olin tollal tugevalt seotud muusikaga ja tutvusin Viljandi folgil eestlastega, kes tegelesid hinduismiga seotud muusikaga. See tundus tollal päris huvitav ning palju ei jäänud puudu sellest, et oleksin saanud neilt hinduismi pühakirja Bhagavadgita, kuid see läks minust siiski mööda.

Päris mitu aastat oli mul olnud suur huvi Lähis-Ida vastu ja juba kristlasena suhtlesin Interneti teel seal elavate inimestega, kuni lõpuks olid enamus minu Internetituttavatest muslimid. Tänu neile sain islamist teada täpsemalt ja oluliselt rohkem, kui seda saab keskmine eestlane meie inforuumis elades. Kuigi lugesin siis ka teistest religioonidest, otsustasin uurida lähemalt just islamit. 2008. aasta septembri alguses õnnestus mul saada Koraani eestikeelne tähenduse tõlge ning hakkasin seda lugema, teadmata, et ühel päeval saab minust muslim. Kuid just Koraani lugemine oli see, mille käigus avanes minu süda islamile. Mida kaugemale ma selle lugemisega jõudsin, seda rohkem leidsin selle olevat tõese, seda rohkem tundsin, et tahan ja pean seda järgima. Üks, mis minu südamel Koraani paremini vastu aitas võtta, oli kindlasti see, et väga palju, mis ma leidsin Koraanist, oli mulle juba tuttav varasemast elust kristlasena, näiteks prohvetid Aabraham, Mooses, Jeesus jt. Leidsin kohe alguses Koraani olevat oma olemuse poolest vägagi sarnase Piibliga, kuid kuna ka Piibli sisu tuli algselt siiski Jumalalt, siis on see ka loogiline.

Pidasin end muslimiks juba 2008. aasta lõpus, kuna aga minu elus oli sel ajal mõneti keeruline periood, mis mind teatud mõttes islamist eemal hoidis, hakkasin korralikult palvetama alles järgmise aasta kevadel. Ka *šahaada* ütlesin korralikult alles siis ning nüüd peangi seda ajaks, mil sai alguse minu elu muslimina. Ning tänu Jumalale, vaid poolteist aastat peale seda õnnestus mul alustada araabia keele õpinguid Saudi Araabias.

Ei mäletagi enam täpselt, kust kuulsin esimest korda Mediina Islamiülikoolist, kuid kohe, kui sain sellest rohkem teada, teadsin, et tahan siin õppida. Vajalikud dokumendid sai kogutud kokku ja saadetud meie kohaliku islamikeskuse kaudu peale seda, kui lõpetasin 11. klassi. Umbes aasta pärast seda sain teada, et olen kooli vastu võetud ja mõni kuu hiljem jõudsingi Mediinasse, *elhamdulilleh*.

Rauno

Satanismist islamisse

Kasvasin ateistlikus-satanistlikus peres. Isa oli satanist ja ema ateist (kuigi ristitud kiriklikult). Kirikus me ei käinud. Kui isa veel elas, olime sunnitud osa saama veidratest rituaalidest (*alhamdulilah*, et see nüüd läbi on) ja natuke satanismi jäi mulle külge, nagu ennustamine ja mõjutamine. Veel oli isal igasuguseid New Age'i ja muid imelikke ajakirju – jooga, ennustamise, elu pärast surma, UFO-de, kummituste ja muu sellise kohta. Sealt õppisin ma, et peale surma on uus elu (nagu Paradiis ja Põrgu), veel hakkasin uskuma inglitesse. Aga Jumalasse ma ei uskunud, kuid ka saatanasse mitte, seega olin suhteliselt ateist.

Isa mõjust tingituna vihkasin kõiki uske, satanism kaasa arvatud. Kunagi oli kooli korraldatud kinkide jagamine mingis kirikus. Ma lahkusin poole pealt – nii väga vihkasin kõike Jumalaga seotut.

Kaks aastat tagasi kohtasin ühes *online* mängus noormeest, kes oli pärit Kuveidist. Alguses ma ei teadnud, et ta on araablane või moslem, siis aga rääkis ta mulle islamist. Ma tõin palju „ tõendeid'', et Jumalat pole olemas ja et tal pole mõtet seda mulle kaela määrida, aga sõber ei andnud alla; keelas pidevalt mul seatooteid ja verivorsti süüa ja rääkis, kui kahjulik see on. Kord läksime islami teemal täiesti tülli ning ta ütles: „Sa võid lahkuda ja sõpruse lõpetada, aga enne seda vaata seda linki," ning andis lingi imedest Koraanis. Sellest on ka raamat eesti keeles. No ma siis lugesin seda ja ei suutnud aru saada, kuidas 1400 aastat tagasi inimesed teadsid asju, mida on võimalik näha ainult teleskoobi või mikroskoobiga – universumi kohta, siis veel loote arenemise kohta ja muud. Mõtlesin selle üle, panin kõik kokku üheks ideeks ja korraga tundsin rinnus täielikku soojust. Ma mõtlesin, et mis nüüd toimub ja rääkisin sellest Kuveidi sõbrale. Ta ütles, et see on moment, kui ma hakkasin uskuma Jumalasse ning andis mulle lause, mida öeldes saada moslemiks. Ja ma ütlesin selle.

Õppisin siis tasapisi islami kohta, jätsin maha alkoholi, mõjutamise ja ennustamise, mis isast külge olid jäänud; ennustamise just peamiselt, kuna alati nägin ette ainult halba ja sageli juhtus see halb minu endaga.

Ma olin kaks aastat haige, paanikahoogudes. Kord, aasta tagasi, sai sõber unes nägemuse, et ma peaksin sööma mett avokaadoga. Ma olin küll selle suhtes skeptiline, aga siiski sõin seda. Ja aitas, *alhamdulilah*. Varem olin pidevalt pidanud tablette võtma ja need ei aitanud ja nüüd see mesi ja avokaado aitasid. Kui sõber kuulis, et ma olen hakanud tervemaks saama, oli ta rõõmus ja ütles, kuidas ta oli pidevalt minu eest palvetanud ja soovinud abi Jumalalt. Siis jätsin maha ka sealiha söömise, sest taipasin, et see oligi minu haiguse põhjus – alati tundsin end halvasti just siis, kui sõin vorsti või muud lihatoodet, milles oli sealiha sees.

Aasta tagasi hakkasin õppima araabia keelt, kuigi sõnadena eesti tähtedes, mitte araabia tähtedena. Veel harjusin ütlema *alhamdulillah* ja *bismillah* ja *allahoma enni asaluka khyra mafe ha thi he al roya w a'otho beka men shareha* (peale ärkamist) ja muid araabiakeelseid väljendeid, kuigi mitte eriti palju. Tegin kaks korda kaasa ramadaani

paastu ning hakkasin palvetama. Muidugi erines see 100% sellest palvetamisviisist, mida moslemid kasutavad. Palvetasin eesti keeles, kaks korda päevas ja põhimõtteliselt rääkisin Jumalaga mõttes (minu arvates suhteliselt sarnane kristlaste palvele). Siis lisasin kolmanda palve keset päeva, kui nägin, et mu palved hakkavad täide minema. Küsisin sõbralt moslemite palvetamise kohta ning ta andis lingi, kust õppisin põhilise palvetamise selgeks; osaliselt inglise keeles, osaliselt araabia keeles. Siis lisasin kaks palvuse aega juurde, nii et ma palvetasin juba viis korda päevas. Sõber küll ütles, et mine mošeesse, kohe kui sain moslemiks, aga ma ei läinud, et ennast mitte lolliks teha oma oskamatusega. Tahtsin kõigepealt palvetamise selgeks teha, siis mošeesse minna.

Viimasel sügisel, *eid*i ajal ma lõpuks otsustasin, et lähen mošeesse, et kõigile *eid mubaarak* soovida. Läksin ja minu kergenduseks võeti mind seal sõbralikult vastu ja anti kaks raamatut, Muhammedi ja Jeesuse kohta, ja kutsuti ülejärgmine päev tagasi *eid*i peole. Läksin ja tutvusin teiste moslemitega. Rene andis siis ka mulle raamatu palvetamise õppimise kohta. Hea raamat on, õpin sealt araabia keelt lugema ja araabia keeles palvetama, olgu Rene tänatud! Siis hakkasin reedeti ja vahel ka keset nädalat mošees käima ning pidevalt õpin nüüd uusi asju islami ja araabia keele kohta, nii et mu sõber vahel ütleb: *„MashaAllah*, you know about some things more than me in Islam, you are wise.“ *Alhamdulilah*, et ma hakkasin moslemiks!

Aivar

Õpi enne tundma islamit ...

„Emme, mis saab siis, kui me sureme?“ *„Miks ma ei tunne ega näe sama, nagu teised inimesed?*“ *„Kas sa nutad, kui ma suren?*“ – selliste küsimustega pommitasin ema väga tihti. Ema ei osanud nende peale eriti midagi vastata, välja arvatud sellele, kui ma suren ja kas ta nutab… sain hoopis korraliku moraalijutluse, et loomulikult iga emme nutab, kui tema laps sureb. Isale pahvatasin aga hoopis, kui ta ükskord minuga pahanduse pärast tõreles: *„Aga mina abiellun hoopis mehega, kes limonaadi joob!*“ , mille peale isa pidi naerust kõhuvalu saama. *„No siis sa jäädki vanatüdrukuks! Sellist meest pole olemas!*“

Eneselegi teadmata olid need küsimused omamoodi otsing elu mõttele. Lapsena aga ei osanud ma kuidagi seda otsingut Jumalaga seostada. Sellest siis ei räägitud, see oli midagi hulludele, tabuteema.

Keskkooli ajal aga muutus palju: Eesti sai vabaks – okupatsioonivabaks, usuvabaks, kaubavabaks, mõttevabaks jne. Ainuke, mis polnud vaba – eelarvamused! Usklikke peeti ikka lollikesteks ning neist käidi kauge kaarega eemal. Minu kooliaegne väga hea sõbranna ja tema vanemad olid kristlased, väga sügavalt usklikud. Nende rahu ja rõõm ning hea tuju hakkas mingki peibutama. Ühel päeval kutsus sõbranna mind pühapäevakooli kaasa. Läksin.

Alguses oli kõik huvitav, mingi aja vältel püüdsin ka ise eeskujulik kristlane olla ja

vanemate rõõmuks möödus mu pubekaaeg just tänu sellele kristlusmaaniale üsna rahulikult. Aga mulle ei tundunud ikkagi see päris see tõeline olevat. Mulle hakkas trotsi tekitama see, et ma ei tohi ise Jumala poole pöörduda, vaid kindlasti läbi Jeesus Kristuse. Aga miks? „See lihtsalt on nii…" vastati. Ei seletust ega lahkamist. Nii on ja kõik, nagu nõukaajal, kui pioneeriks ei hakatud.

Veel häiris mind kohutavalt see, et Jeesus oli Jumala ning Maarja poeg aga Maarja oli abielus hoopis teise mehega. Oot! Kuidas on võimalik, et abielus naine on veel süütu ja kannab last südame all ning selle lapse isa polegi ta mees? Ei-ei, see ei saa loogiline olla! Kus see ime siin siis on? See on ju pettus. Pikkamisi eemaldusin kristlusest ja jätkasin teed omapäi.

Aastaid hiljem sattusin Saksamaale lapsehoidjaks. Saatus on ikka nii kummaline asi, samuti Jumala tahe! Taas kord sain tuttavaks suure grupi noorte inimestega, kes olid nn piibligrupisõbrad. Käisid koos kogukonnas kitarri saatel kristlikke laule laulmas, tegid koos väljasõite, mängisid huvitavaid lauamänge ning rääkisid maast ja ilmast. Jumal oli mind jällegi juhatanud enda juurde, taas kord!

Aasta sai läbi ja tuli lahkumine… aeg läks edasi – mina Eestis, sõbrad kaugel ning lõpuks ununes koosveedetud aeg üldse ning kaotasime üksteist silmist. Olin jälle eksinud.

Peale turismikooli otsustasin uuesti kodumaa mulla jalgadelt pühkida ning sammud teisele poole piire seada. Seekordseks valikuks oli Belgia. Mul polnud aimugi sellest riigist – kus ta on, mis keeles suheldakse.

Tekkisid uued tuttavad ning Jumal ununes. Kord kutsus meid üks aafriklane nende jumalateenistusele. Läksin koos sõbrannaga. Uh! Päris suur vapustus oli – suured neegrimammad hiigelturbanites ja kõige kirjumates võimalikes hilpudes tantsisid ringis, omi istmikke ebasündsal moel meeste ees paremale–vasemale hööritades, karjudes vahepeal eufooruiliselt „Hallleluuuuja!!!!" Mul oli seal väga piinlik olla ... vaatasin pidevalt kella, et lahkuda.

Ei meeldinud mulle ka mustanahaliste kristlik maailm ning selline lähenemisviis – midagi oli selles minu jaoks eemaletõukavat ja väga ebasündsat.

Siis sain aga puhtjuhuslikult tuttavaks ühe sümpaatse inimesega. Tõmmu meesterahvas, kes šarmantsel moel mind ühe ebameeldiva inimese ahistavast käitumisest päästis. Arvate nüüd, et ahaa! – armusid ära ja nüüd oledki moslem, mehe pärast. Ei! Hoopiski mitte. Too sümpaatne meesterahvas ei teinud mulle ühtki sündsusetut lähenemiskatset, ta lihtsalt oli kogu aeg minu jaoks kohal, kui abi vajasin. Nagu varjualune paduvihmas! Mind hakkas tema distantseeritud käitumine aga huvitama. Kuna ma siis prantsuse keelest mõhkugi aru ei saanud, kandsin alati saksa-prantsuse sõnaraamatut kaasas. Meie jutuajamised olid pikad ja vaevalised, kuna enamus ajast kulus tõlkimisele.

Mingil ajal hakkasime teineteisest juba paremini aru saama ning jutt läks ka religioonile ning moslemitele. Olin väga kriitiline, eriti Saksamaal nähtud türklaste ja muidugi ka meedia pärast. „Nad ju peksavad naisi, sunnivad rätikuisse, tapavad õdesid..." jne. Vestlused olid tulised, ent ta oli kannatlik. Ühel hetkel sai aga ka tema kriitikakarikas täis. „Kui oled intelligentne, siis otsid tõde!" ütles ta lihtsalt ja konkreetselt.

No eestlaslik ego ju ei luba endale tunnistada, et oled loll nagu lammas. Tekkiski trotsist tahtmine otsida, lugeda ning uurida. Sain esimest korda Koraani puudutada. „Oot, ära enne puutu, kui sul käed pestud!" manitses jutukaaslane. Eh? Ma just pesin käsi ... Aga tõusin siiski ning pesin neid uuesti, kuidagi teise tundega.

Uurisin Koraani, lugesin ääremärkusi ning usutlesin aina jutukaalast. Aega läks, aga asja sai! Mingil hetkel sai mulle selgeks, et see ongi see, mida olin otsinud! See ongi see õige – alkohol, mida ma kõige enam vihkasin ja mille tõttu limonaadi joovast mehest unistasin, oli keelatud; naisi ei tohtinud lüüa, vaid neid pidi austama ... Milline kingitus! *SubhaanAllah!* Jumal oli mind viimaks juhtinud õigele teele!

***

„Õpi enne tundma islamit ja siis alles moslemeid! Inimene eksib, usk ise on puhas!" – veel tänagi kõlavad mu kõrvus abikaasa kuldsed sõnad minevikust, kui me järjekordselt islamist ning moslemite vastuolulisest käitumisest rääkisime.

Oli aasta 2001 ... paljudele meenub selle aastaga kohe 11.09 ja Kaksiktornid; mulle aga see, kuidas kevadpäike mu õhetavaid põski soojendas, varahommikused linnud suurlinna pargis häälitsesid ning kiired sammud ja südamepõksumised, kui mošee poole kiirustasin. See vaevalt kümne minuti pikkune tee tundus igavikuna, kui kümme, sada, tuhat kilomeetrit, enne finišit. Olin ostnud endale uue hidžaabi ja abaaja. Valisin hoolikalt, kuna need pidid olema erilised – mu usutunnistuse jaoks!

Ja seal ta oligi, keset läänelikku keskkonda, vuravaid autosid ja sagivaid inimesi ning rangeid turvakaameraid – valge mošee kui valge pilv sinisinises taevas! See hetk oli kui seisak ajas, mu pilk oli tardunud ainult sellele iludusele!

Ärevusega astusin uksest sisse. Milline lõhn – puhas, magus ja samas müstiline!

Miski minus muutus, kui olin usutunnistuse lausunud; justkui oleksin uuesti sündinud! Tahtsin rõõmust karjuda, nii kõvasti, et kogu maailm seda kuuleks!

Mõtlen veel täna sellele kaunile päevale, see oli eriline, nagu pisikese lapse ootus peale pikka päeva lasteaias, taas emmele vastu joosta.

Peale usutunnistuse ametlikku lausumist neelasin raamatutest islami kohta teadmisi ja mida kaugemale jõudsin, seda rohkem hakkasin seda armastama. Islam pole vägivald, põlgus ega alandus. Islam on kui lõoke kõrgel kevadtaevas, kui esimene õis, mis oma kroonlehed päikesele avab, kui vastsündinu esimene hingetõmme, kui esimene vihmapiisk, mis kukub põuast kurnatud pinnale.

Islam on täiuslik.

Airi

Vanaema Alma, muslima

Sellest on natuke rohkem kui aasta möödas, kui mu vanaema Alma suri ... *innä lilläähi wa innä iläihi raažiuun* (Tõesti, me kuulume Jumalale ja tõesti naaseme ka Tema juurde). Ta suri moslemina, st uskudes Ainujumalasse, *alhamdulillah*! Aga enne, kui ma selleni jõuan, kirjutaksin natuke oma vanaemast.

Meie peres kasvas seitse last. Tema oli meie ainuke vanavanem. Emapoolset vanaema-vanaisa me kunagi ei tundnudki, sest nad surid juba enne, kui meie olime sündinud. Vanaisasid meil ka ei olnud, nii et meie vanaema oli meie kõigi jaoks väga eriline. Kui teistel lastel olid peamiselt maavanaemad, siis meil oli linnavanaema. Minu vanaema elas Lasnamäel 1- toalises korteris, kus me meelsasti kordamööda oma kooli- ja suvevaheajad veetsime.

Ta oli väga eriline naine – ei olnud asja, millega ta ei oleks hakkama saanud: ta oli väga hea kokk, kudus, heegeldas, tikkis ja õmbles. Ta armastas lilli, mida ta aknalaud aina täis oli ja mis kandsid ilusaimaid õisi ja tihtipeale, kui me õues mängisime ja vanaema aknast välja vaatas, tundus meile, nagu ta vaataks välja oma lilleaiast. Ta oli töökas ja igati tubli naine. Minul on temalt kohe kindlasti palju õppida.

Ma mäletan, et kui tutvustasin vanaemale oma abikaasat, hakkas ta teda esimesest silmapilgust armastama. Kusjuures, ei olnud lihtne meeldida mu vanaemale, tal läks ikka aega, enne kui ta inimesed omaks võttis. Miskipärast võttis ta aga minu abikaasa otsekohe omaks.

Kui Iirimaale kolisime, nägin vanaema väga harva, aga ma tean, et ta alati ootas, talle tundus, et ma olen kuidagi väga-väga kaugel. Kui jälle kohtusime, siis kõige raskemad hetked olid need, kui lahkudes nägin oma vanaema akna peal lehvitamas, kuniks silmapiirilt kadusin.

Kuna teadsin, et vanaema jääb vanemaks ja tema tervis nõrgeneb, palusin alati Allahilt, et kui minu vanaema peab surema moslemina, siis palun anna mulle võimalus minna Eestisse tema juurde, enne kui Allah tema hinge enda juurde tagasi võtab. Ja juhtuski, et vanaema jäi väga haigeks. Kui ma sellest oma mehele rääkisin, ütles ta mulle kohe: „Sa pead minema! Jäta lapsed minu hooleks, mine ja külasta oma vanaema, tema vajab sind hetkel rohkem kui meie."

Kui ma Eestisse jõudsin, oli vanaema tervis juba väga nõrk – tal oli raskusi voodist väljagi saada. Minu jaoks oli suurim kingitus see, et sain teda näha, tema kätt hoida, tema pead silitada, teda kallistada. *Alhamdulillah*! Mu ema ja õde rääkisid mulle, et vanaema oli tihti rääkinud Jumalast ja ühel päeval, kui televiisorist tuli saade, kus meie mufti Ildar rääkis islamist ning elust ja surmast, siis vanaema oli väga hoolikalt kuulanud. Ma jutustasin vanaemale islamist ja sellest, et need, kes usuvad Ainujumalasse, ei pea tundma surres hirmu ega kartma, sest nende igaveseks koduks saab Paradiis. Vanaema rõõmustas selle jutu peale. Ta kordas minu järel usutunnistuse – *äšhädu än lää iläääha illa llaah wa äšhädu ännä muhämmädän abduhu wa rasuuluh*. Ma üritasin seda öelda väga aeglaselt, kuna arvasin, et see on võõrale keelele väga keeruline öelda, aga *ma ša Allah*,

see tuli tema suust välja, nagu oleks ta seda enne tuhandeid kordi öelnud.

Vanaemaga hüvasti jättes ja enda järel ust sulgedes tundsin, et see on viimane kord, kui ma teda näen. Me leppisime kokku, et kui me selles elus ei kohtu, siis kohtume Paradiisis *in ša Allah*. Vanaema kinkis mulle oma käsitöökarbi, mis on minu jaoks kõige hinnalisem ese. Ma hoian seal karbis oma ehteid ja asju, mida igapäevlselt kasutan, ja iga kord, kui karbi avan, teen ma *duaa* oma vanaemale.

Paar kuud hiljem vanaema suri. Juba paar tundi peale sellekohast teadaannet oli meie väikese Iiri linnakese palvemaja täis mehi, kes sooritasid siin Iirimaal minu vanaemale matusepalve. Ma ikka veel igatsen teda meeletult, aga mul on hinges suur rõõm tema üle, sest ta suri moslemina – uskudes Ainujumalasse.

Minu jaoks on see imeline lugu, mis on sündinud minu enda silme all. Lugu sellest, et kunagi ei ole hilja, lugu Jumala halastusest. Lugu sellest, et ära kunagi kaota lootust. Kui Allah on midagi plaaninud, siis ei aita siin meie plaanid, vaid Jumala tahe jääb alati peale.

Lõpetuseks tahaksin teha *duaa* oma vanaemale, kes on mind inspireerinud nii mitmel moel.

Oo Armuline Jumal, palun muuda minu vanaema haud tükikeseks Paradiisist!

Oo Armuline Jumal, palun ehita minu vanaemale igavene kodu kõrgeimal korrusel Paradiisis...

Amiin!

Sarah

Truth or dare ...

Jumala küsimus tuli minu ellu äkki, umbes kolm aastat tagasi. Varem olin tüüpilise eestlasena muidugi sellele kogu oma jõuga kategooriliselt vastu – mis mõttes, täitsa nõme ja mõttetu värk, kuidas üldse keegi saab uskuda selliseid asju, on küll tore muinasjutt, aga mis Jumal, lippame koos pilvede peal käsikäes... – mõtted mõlkusid mul alatasa peas, mille pärast mul nüüd lausa piinlik on. Kindlasti läks mul keskmisest kauem aega Jumalani jõudmisega, sest kõige esmane info, mis minu pähe süstiti, ei olnud vast kõige õigem inimesele, kes ei ole iial Jumalast midagi arvanud ega isegi iial ausalt öeldes selle peale mõelnud – jutt taevast ja põrgust võib tunduda (ja tunduski) liiga muinasjutulik, seega kui *inšaAllah* avaneb mul võimalus kunagi mõnele endasugusele Jumalat „tutvustada", siis isiklikust kogemusest sain vähemalt nii palju, et oskan aimata, kust ja millise infoga oleks ehk parem algust teha.

Aga minust siis edasi. Aeg läks ja see teema ei tahtnud minust kuidagi üle ega ümber minna, kuni tulid minu n-ö ateistlikku-agnostilisse mõttemaailma sellised kolm peamist ideed, mis panid mind mõtlema, et *WHAT IF* ... : 1) Kuidas maailm siis üldse alguse on

saanud? 2) Mis on siis minu elu mõte? Miks ma üldse siin olen või üleüldsegi midagi teen, kui *in the end* ma nii või naa olen mulla all ja see on kõik? 3) Ehk vast ka kõige mõjutavamaks sai see, kui kord üks usklik ütles mulle, et kujutagu ma ette, kui *in the end somehow* Jumalat ei ole olemas, siis mida kaotavad usklikud? Mitte kui midagi! Aga kui Jumal on olemas, siis *do you even dare to think about* mida kaotad sina? Sealt sai alguse hirm, mis lisaks nendele mõtteteradele muutis mu suhtumist päris korralikult ja mõnda aega hiljem lisandus sinna mõttehunnikusse juba ka „Väikesest värvilisest abilisest" leitud teaduslikud tõendid ja muud seesugust.

Muidugi olin ma enne seda kõike Koraani omaette kodus sirvinud ja ilusti ikka märkinud üles ainult asjad, mis mulle EI meeldi, et ma saaks väita, et ma sellesse ei usu, et ma saaks vastu vaielda ja seda enda juurest minema peletada, kuid samas loomulikult ei märkinud ma üles mitte ühtegi asja, millega ma nõustuks või mis mulle meeldiks, on ju – nii-nii tüüpiline! See on ühtlasi ka hea näide sellest, kuidas ma üritasin selle vastu omaette võidelda, ega ma kellelegi ju eriti rääkinud ei ole, millised on minu ja Jumala vahelised suhted, seega oligi mul alatasa üks *constant battle* iseendaga.

Ma ei oskagi seda seletada või mingit täpset aega määratleda, kuid isegi enne, kui ma oleksin islamit õppima hakanud, või ükskõik mis muud religiooni, ma ühel ilusal hommikul lihtsalt ärkasin üles ja uskusin Jumalasse ja Jumala eksistentsi. Aga ka see oli minus nii vastandlik ja uus tunne, et mõnikord ma olin nii rõõmus, et just mind on õnnistatud ja just mulle on näidatud õiget teed, mida niiii paljud inimesed meie maailmast kunagi näha ei saa, sest meie ühiskonnas sa lihtsalt võid terve oma elu ilusti ära elada, nii et sa isegi ei mõtle Jumala küsimuse peale, just seetõttu, et see meil siin niivõrd taunitud on. Nagu minagi, enne mul ei olnud isegi mingit kindlat arvamust selle kohta, ma lihtsalt ei mõelnud selle peale, mitte kunagi!

Ühesõnaga olin ma tihtipeale nii õnnelik, et ma sinna punkti jõudnud olen, aga samas oli ka palju kordi, kui ma seda just nii meie ühiskonna, kõige pärast, mille keskel mina üles kasvanud olen, kui ka loomulikult oma perekonna pärast ka väga kartsin ja üritasin iseennast veenda, et äkki minu jaoks on mingi teine tee, mitte islam, et äkki saab minust hoopis kristlane või kas või budismi või judaismi või kes teab mis muu usundi järgija, sest see oleks ju palju lihtsam ja „sobituks" minu eluga palju paremini, kuigi *deep down* ma vist alati teadsin, et teist teed ei ole.

Aga kuna see mind ikkagi hirmutas, siis ma nii-öelda mängisin iseendaga oma peas sellist kassi-koera mängu ikka päris pikalt, kuni siis praeguse hetkeni, kus ma olen 19-aastane ja tean sisimas, et minu jaoks ei ole teist teed, aga mul on veel nii palju õppida.

Praegu tänan Jumalat, et nüüd ja just nüüd on olemas pühapäevane koraanitund, minule ja teistele huvilistele, sest minu jaoks isiklikult on see parim viis õppimiseks, kui keegi teine, teadja, mulle kõik ilusti lahti seletab, sest vaid nii saan ma kõige parema ettekujutluse Jumala sõnast, imedest ja sellest, mida Jumal minult ootab. Ootan terve nädala pühapäeva ja kui see lõpuks kätte jõuab, siis olen ma totaalselt eufoorias, sest iga kord tunnen, et olen sammukese lähemal! *Alhamdulillah*!

Eileen

Päästa püüdes sain päästetud

Aasta oli siis 2007, kui sündis mu tütar ja ma olin äsja lõpetanud suhte, mis oli täis nii füüsilist kui ka vaimset vägivalda. Otsustasin kolida elama ema juurde. Ma ei näinud elus mingit mõtet, ma lihtsalt olin ja kulgesin päevast päeva, täis hirmu ja hingelist valu. Kõik mu ümber tundus nii mõttetu ja masendav.

Hakkasin rohkem suhtlema oma täditütrega, kes oli valinud tee järgida islamit ja tal oli plaan kolida elama Egiptusesse. Tol hetkel oli mul islamist teadmisi täpselt niipalju, kui meedia kajastas ja teades, et Egiptus on islamiriik, hakkasin ma natuke kalli sugulase käekäigu pärast muretsema. Muidugi üritasin teda veenda, et ta teadmatusse ei läheks ja keelitasin teda järele mõtlema, enne kui selle suure sammu astub, aga tema ikka rääkis. kui palju head islam on talle andnud ja kuidas teda muutnud. Üritasin tema käest uurida niipalju kui võimalik, et vähemalt minu süda rahule jääks, et temaga midagi ei juhtuks. Ta soovitas mul lugeda islam.pri.ee-d, et seal on palju infot islami kohta. Ja nii ma asusingi otsima vastuseid oma küsimustele, mida tekkis üha rohkem juurde, seoses ka omale elu mõtte leidmisega.

Mida rohkem ma lugesin, seda enam ma avastasin, et islam on rahumeelne religioon ja kõik on nii loogiline ja kergesti arusaadav ja hoopis midagi muud kui meedias. Siis tekkiski mul huvi leida, mis on tõde.

Mõne kuu möödudes avanes mul võimalus külastada koos pojaga Egiptust. Juba esimestel päevadel panin tähele, kui õnnelikud ja abivalmid sealsed inimesed on. See oli hoopis midagi muud, kui olin harjunud Eestis nägema. See aga andis mulle mõtteainet mõistmaks, millised on nende inimeste väärtused. Eriti muljetavaldav oli näha, kuidas mehed tegelesid lastega, hoolitsesid pere heaolu eest nii kuis võimalik.

Jõudis kätte aeg, mil mu sugulane kolis Egiptusesse ja ma hoidsin temaga pidevat kontakti, et teada saada tema nägemusest elust moslemite keskel. Kõik, mis ta rääkis, tundus lausa uskumatu ja ma mõistsin, et ta on leidnud oma koha elus, *alhamdulillah*.

Aeg läks edasi ja mul tekkis igatsus taas kord külastada Egiptust ja taas kord näha oma sugulast. Sel hetkel ma veel ei teadnud, kuidas see reis minu edasist elu mõjutama hakkab.

Lennujaama jõudes tundsin end ebamugavalt, olles pidevalt meeste pilkude all, aga loomulikult olin ju tavaline Euroopa turist, katmata juustega. Kuna liigne tähelepanu mind juba väga häiris , tegin ettepaneku minna järgmine päev šoppingule ja osta mõned uued riided, mis ei oleks nii tähelepanu äratavad. Sattusin ka poodi, kus oli palju kauneid hidžaabe. Kuna minu soov oli jääda täiesti silmapaistmatuks, siis muretsein endale ka oma esimese hidžaabi. Mind valdas imeline tunne, kui mulle hidžaab esimest korda pähe pandi – ma võisin jalutada tänaval, ilma et keegi järgi vaataks või hüüaks, see oli vabaduse tunne! Ja korraga ma mõistsin, kui tähtis on katta oma keha ja juukseid meeste pilkude eest. Iga päevaga avastasin ma üha enam islami täiuslikkust ja kuidas see mind õnnelikumaks muudab.

Oli plaanis minna lähedal asuvasse El-Hamd mošeesse. Juba õhtul tekkis suur ärevustunne, kuna see oli ikkagi esimene kord ja pealegi ei osanud ma veel palvetada. Jõudes mošeesse tundsin, kuidas värisesin, kuuldes palvekutset – mind valdas selline tunne, nagu oleks liblikad kõhus lennanud. Seda tunnet on raske sõnadesse panna. Esimese palve tegin ma tegelikult oma mõtetes ja eesti keeles, tehes teistega kaasa vaid liigutused, aga ma arvasin, et see on siiski hea algus. Mind valdas lahkudes täielik hinerahu.

Naasnud koju, pühendasin end täielikult palve õppimisele. *Youtube*ist leidsin video, mille järgi oli hea õppida. Algul oli ka tagasilööke, kuna palve tuli selgeks õppida araabia keeles, millest mul polnud aimugi – lugesin teksti paberilt maha.

Ühel öössel juhtus aga midagi imelist – ma tõusin üles, nagu oleks kuulnud oma kõrvus *Al-Fatiha*d, kuigi kõik oli toas vaikne ja ma laususin selle soravalt endamisi, kuigi see mul enne peas polnud. Tol hetkel ma võtsin seda kui märki, et ma olen valmis islami oma usuks võtma.

Jõudis ka päev, mil olin õppinud selgeks palvetamise, kogunud rohkem teadmisi ja olin valmis lausuma usutunnistuse. Algul sai lausutud usutunnistus endamisi, hiljem ka Tallinna Islami kultuurikeskuses. Usutunnistust andes hakkasid mul pisarad jooksma, see oli fantastiline hetk! See oli tunne, mida iial ei saa unustada.

Ka ema märkas muutusi, mis minuga olid toimunud. Alguses arvas ta, et see on mööduv nähtus. ja ei tekitanud sellest eriti suurt probleemi. Kuid mida aeg edasi, seda keerulisemaks läksid meie suhted. Kuna mul pole kunagi olnud emaga eriti lähedasi suhteid ja mõistmist, siis tunnetasingi, et ega ta minu valikutega ei lepi. Peagi hakkasin perekonnalt saama igasuguseid halvustavaid kommentaare. Vahel läks see isegi nii kaugele, et sõidsin lastega mõneks päevaks kodust eemale, kuna lihtsalt ei suutnud toimuvat enam välja kannatada.

See oli raske aeg – õhtuti ma lihtsalt nutsin, kui lapsed magasid. Kõige rohkem tegi haiget just emapoolne suhtumine; ema, kelle poolt oleksin lootnud toetust ja mõistmist. Kord tahtis ta isegi mu *abaaja* ja *hižaab*id ära põletada, öeldes, et tema majas sellistele „kaltsudele" kohta pole. Kuid ta on ikkagi mu ema ja ma andestasin talle, lootes, et ehk läheb kõik veel paremaks *inšaAllah*.

Ka osa tuttavaid loobus minu sõprusest. Ma mõtlesin: *„Alhamdulillah*, ju siis polnud ikka nii õiged sõbrad." Tänu Allahile ja hoolivatele õdedele sain jällegi rasketest hetkedest üle. Palju toetust sain ka oma isalt, kellega ma pole küll koos elanud, kuid meie omavaheline usaldus ja läbisaamine on suurepärased. Ta ütles mulle ilusad sõnad: „Usu, mida sa õigeks pead, kuid tee seda kogu südamest." Need sõnad andsid mulle palju jõudu juurde edasi püüelda ja rasketel hetkedel oli neist väga palju abi.

Mida aeg edasi, seda rohkem ma õppisin mitte kuulama negatiivsid kommentaare. Mõtlesin, et las nad siis räägivad, kui neil targemat teha pole. Loomulikult oli ka palju positiivsust, mis tegi südame soojaks.

Nüüd võin öelda, et islam on mulle eluks väga palju õpetanud. Ma olen leidnud oma sisemise rahu, mida olin nii pikka aega otsinud. Ma olen palju rahulikumaks muutunud, õppinud väärtustama oma elu ja ennast ümbritsevat. *Alhamdulillah*! Muidugi väga palju

on veel õppida ja teha, samas jagada kõiki teadmisi lastele, et neist kasvaksid tublid moslemid *inšaAllah*. Ma olen uhke selle üle, et olen *muslima* ja teinud elus ainuõige otsuse järgida islamit, *alhamdulillah*.

Eleri

Yle tv 1 juurest moslemiks

Minu lugu sai alguse, kui olin viis või kuus aastat vana ja Soome Yle TV 1 pealt tuli saade, kus näidati *niqaab*ide ja lihtsalt hidžaabidega mosleminaisi, nende koduseid igapäevatoiminguid jne. Olin vapustatud, see oli nii huvitav ja olin tige, kui keegi toas seletas ning ma ei kuulnud, mis räägiti. Lõpuks teatasin emale, et ma tahaks ka kunagi olla sellises peres ja selline naine. Ema vaatas ja vastas: „Ära ole loll! Need pole naised, vaid meeste orjad." See lause kummitas mind päris mitu head aastat. Tahtsin rohkem teada sellest usust ja kõigest, kuid kellelt küsida? Mitte kelleltki! Nii see jäigi mind kummitama.

Mingi aeg oli koolis suureks trendiks kõigil pühapäevakooli minna ja siis usklikuks hakata. Läksin klassi plikadega kaasa. Ma olin küll enne kirikus käinud ja kõike seal näinud-kuulnud, kuid see, mis seal toimus, jättis mind külmaks ja tekitas ainult küsimusi juurde, selle asemel et minu omadele vastata. Ka see oli minu jaoks müstika, kuidas saavad kunstnikud maalida Jeesuse pilte ning ka Jumalast mehe kuju? Kas Jumal on mees? Kus ta elab? Kas ta ka loeb raamatuid? Kas ta pidi ka väiksena koolis käima? Mis ta sööb? – sellised küsimused tekkisid ja keerlesid mul peas.

Kuna ma pühapäevakoolis ka ei saanud vastuseid oma küsimustele, mis ma neile esitasin, siis mind see kristlase mängimine enam ei huvitanud. Polnud mul ka kirikus olles mingit suurt joovastavat tunnet. Ma olin kui muust maailmast ja inimestest eemale tõrjutud. Pere ei mõistnud minu soove ja neid justkui ei huvitanudki see, mis ma tahan. Milleks siis pingutada?

Nii kestis see kuni päevani, kui ma reisisin üksi Soome ema juurde. Rongijaamas rongi oodates nägin hulganisti rätikutes naisi, kelle keel oli muusika minu kõrvadele. Mul tuli äkki mingi kummaline ärev tunne ning peale nende 30-minutilist jälgimist kostis hääl mu kõrval: „Tere, miks sa neid jälgid?" Ehmatasin loomulikult, sest mind oldi hoiatatud, et seal on palju just mitte kõige toredamaid inimesi. Parem, kui kedagi ei vaata ega Jumala eest juttu rääkima ei hakka ja kaasa ei lähe. Vaatasin selle hääle kandja poole ja seal ta istus, tume kena noor mees. Ma ei vastanud talle ja ta kordas oma küsimust. Lõpuks tuli mul suust: „Huvitavad on."

Meie vestlus kestis kaks tundi, teemaks islam. Ma sain vastuseid oma aastatega kogunud ja kummitama jäänud küsimustele. Ma olin nii õnnelik, et keegi oskas mulle rääkida seda, mida ma kuulda tahtsin. Lõpuks vahetasime telefoninumbreid ja aadresse. Kahjuks sinnapaika see tookord ka jäi.

Sellest kohtumisest möödus kaks aastat, kui ma keset Tallinna vanalinna sõna otseses

mõttes sellele rongijaama-poisile sülle jooksin. See oli mulle suur üllatus ja parim kingitus. Kuna pidin nagunii ema juurde minema, otsustasime Soome koos sõita.

Sõitsimegi. Tuli küsimus, kas ma tahaksid mošeesse minna, et näha, mis see on ja kuidas seal palvetatakse. Kuna ma olin juba ise Internetist uurinud ja islami kohta infot otsinud ning ka minu üks aserist sõber oli mind valgustanud, olin ma loomulikult nõus mošeesse minema.

Aeg möödus ja ma laususin ka oma usutunnistuse. Kui mu vanemad teada said, et ma moslem olen, hakati mu käimisi piirama ning mu ema hakkas mängima „õiget" lapsevanemat, kes ta kunagi varem olnud polnud. Ma olin 18-aastane, enda meelest nagu täiskasvanud inimene ja siis tuli ema mulle äkki ütlema, kus ma käia võin ja kellega. Need pea kaks aastat olid mu elus kui õudusunenägu. Ma vihastasin Jumala peale, kaotasin usu temasse, sest miks ta siis laskis minu elu niimoodi metsa keerata? Miks ma ei tohtinud rahulikult olla see, kes ma tahan.

Sel ajal sain ma ka oma tütrekese, kuid päev, mil 2003. aastal mu sõbranna mind Jürisse viis ning ma esimest korda Wissemiga kohtusin, muutis mu elu täiesti. Wissem aitas mul mu elu jälle selliseks muuta, nagu mina tahtsin. Mul oli tuttav, kes on ise moslem, kes järgib islamit ja palvetab. *Alhamdulillah* selle kena päeva eest, mil Wissem ja ta naine mind Kadriorus asuvasse mošeesse kaasa võtsid. Alles siis hakkasin ma nn õigeks moslemiks, kes palvetab, teeb kaasa ramadaani ning kõik muu, mis sellega kaasneb. Seal nägin ma, kui palju on tegelikult Eestis moslemeid. *Alhamdulillah*, et ma leidsin ennast ja *alhamdulillah* selle kõige eest, mis mul nüüd on. Ma olen uhke, et olen moslem ja ma olen uhke, et mul on moslemist abikaasa ja lapsed. *InšaAllah* leiab veel eestlasi tee islamisse, sest see on ainus ning õige.

Kadi

Moslem õpib kogu elu

Minu religioosne otsing algas 2000. aastal, peale sõbra traagilist surma. Sõber, kes oli niivõrd ilusa hingega ja tõeliselt hea inimene ... sellest ajast hakkasin mõtlema, et kuidas on võimalik, et selline hing lihtsalt kaob ja kas on võimalik, et hinged ka kunagi taas kokku saavad.

Aeg läks edasi, jehoovatunnistajad hakkasid mu uksele koputamas käima. Ma muidugi lasin nad sisse ja rääkisime igasugustest maailma asjdest ja muidugi Kristusest ja Piiblist. Nad rääkisid, mis Jumalale ei meeldi: näiteks kirikud, et inimesed käivad kirikutes palvetamas kujude ja pühakute poole. Rääkisid, et Jumalale ei meeld.i kui juuakse alkoholi ja suitsetatakse ... Kummaline! Küsisin siis, et miks inimesed kirikuid ehitavad. ja kui 24. detsember polegi Jesuse sünnipäev, siis miks peetakse sellel päeval missat, kui kirikuõpetajad teavad, et see vale on. Nad ei osanud mulle selle küsimuse peale vastata.

Olin näinud, kuidas kirikuõpetaja vanaema matusel esimesena ütles: „Nonii, valame

nüüd pitsid viina täis ja võtame kadunukese mälestuseks." Surnuaias, peale muldasängitamist, oli kirikuõpetaja esimene, kes omale suitsu näkku lõi. Jah, seesama kirikuõpetaja, kes peaks kursis olema Piiblis öelduga, et Jumalale ei meeldi suitsetamine ja alkohol. Olin nii hämmeldunud, et isegi see vähene, mida ma kunagi pühaks pidasin. oli nii vale.

Läksin peale seda nn šokki Internetti vastuseid otsima ja avastasin sealt islamilehekülje. Tol ajal ei teadnud ma islamist midagi; vaid seda, et moslemid ei söö sealiha ja lauset, et kui Mohammed ei lähe mäe juurde siis mägi tuleb Mohammedi juurde. Süvenesin selle saidi lugemisse ja avastasin, et ohh, see ongi see, mida ma olen otsinud – nii loogiline ja kooskõlas kõigega meie ümber! Mind rahustas teadmine, et Koraan on muutmata jäänud ajast, kui see ilmutati meile 1400 aastat tagasi. Sealt lugedes sain vastuseid oma otsitud küsimustele. Lugesin kirikute ja mošeede erinevusest – mošees käiakse grupis palvetamas, külg-külje vastas, ja nii teenitakse rohkem *hasana*sid, kui kodus üksi palvetades. Pealegi pole mošeedes kujusid, kelle poole palvetada.

Nii samm-sammult, iga päev käisin Internetist islami kohta lugemas. See oli ingliskeelne sait. Viimaks avastasin ka islam.pri.ee eestikeelse lehekülje, kust leidsin veel teisigi uusi moslemitest õdesid.

Alguses, kui islamist lugema hakkasin, arvasin, et olen vist Eestis ainuke, keda islam huvitab. Päris moslemiks ma ennast veel end avalikkuse ees tunnistada ei tahtnud, kuna tundsin, et tean sellest ikkagi väga vähe. Just selles suhtes, et ma pole suutnud Koraani lugeda ega isegi ei teadnud, kuidas palvet sooritada. Kõik ei sünnigi üleöö, lohutasin ennast ja õppisin edasi. Siis sain ühelt kallilt õelt palju lugemismaterjali ja ka õpetusi korrektse palve sooritamiseks koos liigutuste ja araabiakeelsete lausetega.

Tundsin, et nüüd on õige aeg end moslemiks tunnistada, kui tunnistasin iseendale, et jah, ma usun, et on olemas ainult Üks ja Ainuke Jumal ja Mohammed (*saws*) on tema sõnumitooja. Islamit õpitakse kogu elu! Ka islamimaades sündinud moslemid ei tea paljut ja miks ma peaksin veel ootama, kui võin edasi õppida; olenemata sellest, et alles selline „vastsündinud moslem" olen.

Kerly

Rätti peidetud tõed

Tahaksin teile jutustada loo sellest, kuidas minust sai 2007. aastal moslem, *alhamdulillah*. Enne islamit oli mul elu nagu kõigil tavalistel noortel – sõbrad, väljaskäimine jne. Ma ei mõelnud üldse religiooni kui sellise peale, hoolimata sellest, et mind juba varases lapsepõlves ristiti. Kristlusest ei teinud ma midagi, ega sellest, kuidas olla hea kristlane ... või üldse kristlane. Ma ei palvetanud ega paastunud. Oli küll mõte minna lihavõttepühade ajal kirikusse ja käia koos isakesega ring ümber kiriku (see on mingi tava), aga ikka tuli midagi vahele. Ma isegi ei mõelnud kunagi selle peale, miks inimesed ikoonide poole palvetavad, kuigi ise samas väidavad, et Jumal on üks. Miks peetakse Jeesust Jumala

pojaks? Miks siis Aadam ei ole Jumala poeg? Jumal lõi ju Aadama maast, tal ei olnud ei füüsilist ema ega isa. Ühesõnaga, ma ei mõelnud varem üldse usust ja Teispoolsuse elust peale surma.

Juhtus nii, et mul õnnestus külastada Türgit ja juba lennujaamas nägin ma paljusid rätikutes naisi. Ma hakkasin huvi tundma, milleks nad niimoodi riides käivad. Varem olin ma kõiki moslemeid terroristideks pidanud ja naisi nende rõivastuses inetuteks ja vaevatuteks. Türkki jõudes nägin ma aga palju ilusaid naisi ilusates, uhkusega kantud rättides! Sellest saigi minu esimene samm islami mõistmise suunas.

Iga päev nägin ma aina enam ja enam tüdrukuid erinevates ja erinevalt seotud rättides. Mulle meeldis Türgi väga selle poolest, et seal oli palju mošeesid ja igal pool võis näha palju moslemeid. See oli kuidagi nii ... südantsoojendav ... ja kindlust andev. Lühidalt öeldes – Türgist sai mulle väga südamelähedane maa, mida ma lausa mitu korda külastasin ja iga kord sain ma islami kohta ikka rohkem ja rohkem teada.

2007. aastal, koju Eestisse naastes, kohtasin ma lennujaamas üht tüdrukut. Ma sain kohe aru, et ka tema lendab Eestisse. Ta istus nii vaikselt omaette, ei vaatanud midagi ega kedagi, arvatavasti mõtiskles millestki. Peas kandis ta rätti ja seljas olid tal pikk seelik ja lai kampsun. Ma istusin arglikult ta kõrvale ja otsustasin temaga juttu alustada. Ma jutustasin talle, et tahan ka moslemiks hakata, aga ei tea, kuidas seda teha. Ta andis mulle oma meiliaadressi, et me üksteisega suhelda võiksime.

Koju jõudes, lisasin ma ta kohe oma MSNi kontaktide hulka ja me hakkasimegi suhtlema. Ta tutvustas mulle veel üht eestlannast moslemit (kuigi mul ei olnud varem õrna aimugi, et Eestis üldse moslemeid leidub). Teda kutsuti Aishaks. Me leppisime temaga kokku, et kohtume Tallinnas, et minna mošeesse. Ausalt öeldes kartsin ma väga ja ei suutnud isegi uskuda, et julgen seda teha.

Kui ma Tallinnasse jõudsin ja Aishaga kohtusin, siis palusin esimese asjana tal mulle pähe siduda räti, mille ma Türgist olin saanud. See oli minu esimene rätik. Peale seda läksime me koos mošeesse, kus ma islami vastu võtsin ja moslemiks hakkasin, *alhamdulillah*. Ma sain seal tuttavaks paljude moslemitega.

Ma sõitsin tagasi koju, ikka veel kandes oma esimest rätikut. Ema avas mulle ukse. Enne Tallinnasse sõitmist olin ma kõiki oma pereliikmeid hoiatanud, et kavatsen islami vastu võtta, aga kui mu ema mind uksel nägi, rätik ikka veel peas, oli ta nii üllatunud, võib-olla isegi hirmunud, et ma polnud teda kunagi sellise näoga veel näinud.

Ma usun, et kõik värsked moslemid on pidanud läbima raskusi, kannatama inimeste õelust, nende arusaamatust, isegi viha. Ka mina pidin üle saama nii mõnestki tülist oma lähedastega. Kuid nüüdseks on juba kõik, *alhamdulillah*, sellega harjunud, et ma moslem olen, ja ei suudagi mind enam ilma rätikuta ette kujutada.

Nüüd elan ma Palestiinas. Siin on mu pere – mu mees ja mu lapsed. *Alhamdulillah*, ma olen väga rahul, et Jumal juhatas mulle tee islamisse ja et minust sai moslem. Ma soovin, et iga inimene siin ilmas mõtleks oma usu üle ja leiaks õige tee. *Amiin!*

Tanja

Tõeline ime

Minu esimene kokkupuude islami ja moslemitega oli, kui töötasin mitmeid aastaid Afganistanis ühe lennufirma mänedžerina. Varem ei teadnud ma islamist midagi.

Lapsepõlves, kui olin 12-aastane, ristiti mind, aga ma ei pööranud sellele erilist tähelepanu. See oli lihtsalt midagi, mis oli tol ajal moes. Mu vanemad (isa on mul pooleldi ukrainlane, pooleldi venelane; ema pooleldi venelane ja pooleldi eestlane) käisid vaid harva pühade ajal kirikus, muidu ei järginud nad ususeadusi eriti kuidagi. Ja kes meist oleks Nõukogude Liidu ajal endale hingelises mõttes aru andnud, kes me oleme? Tõsi ta on, et rasketel hetkedel – näiteks eksamite eel – ma siiski pöördusin Jumala poole; palusin Temalt abi. Mingeid eraldi palveid ma ei osanud, lihtsalt pöördusin Kõigekõrgema poole oma sõnadega.

Esimest korda jõudsin ma Afganistani 2002. aasta septembris. Sel ajal oli Afganistan juba USA ja NATO sõdureid täis, Talibani valitsus oli kukutatud ja Kabulis oli võrdlemisi vaikne. Tunnistan, et alguses oli siiski veidi hirmuäratav tänavatel käia, kuna ma teadsin, et riigis oli pikka aega käinud sõda. Ma ei mõelnudki üldse eriti islami peale. Olin kindel, et moslemid on kummalised ja küllaltki agressiivsed inimesed. Ma teadsin, et Allah on nende mingi jumala nimi ja arvasin, et moslemid on väga sõjakad ja vihkavad kõiki teisi. Samas nägin ma, et afgaanid olid väga külalislahked ja rõõmsameelsed inimesed. See hämmastas mind, kuna idee kohaselt oleks nad pidanud ju vaenulikud olema. Oma kinnisideed olin ma muidugi saanud meediast ja need ideed püsisid veel kaua – kogu minu Afganistanis veedetud aja – väga kindlalt, olgugi et ma igapäevaselt nägin midagi hoopis muud.

Ma ei oska öelda miks, aga mulle läks väga hinge, kui ma esmakordselt *azaan*i kuulsin. See ei olnud ainult minu tunne, vaid *azaan* jättis väga sügava mulje ka paljudele minu kolleegidele. Iga kord, kui kuulsin *azaan*i, oli mul kananahk ihul.

Meile määrati tõlk. Ta oli rahvuselt tadžikk, aga tegelikult Afganistani päritolu. Temale esitasin ma islami kohta päris palju küsimusi, kuigi vaid viisakusest. Tol ajal ei tekitanud see minus mingeid eriliti mõtteid ega emotsioone, püüdsin vaid viisakas olla ja teisele inimesele olulise asja kohta küsida. Kord aga ütles ta mulle: „Sina, Andrei, hakkad kindlasti moslemiks." Ma vaid naersin selle peale ega võtnud seda kuigi tõsiselt.

2006. aastal tulin ma koju tagasi ja vahetasin tööd. Nii oli mul äkki rohkem ka vaba aega. Siiani ei oska ma isegi iseendale seletada, kuidas ja miks, aga islam hakkas mind äkki kangesti huvitama. Hakkasin lugema www.islam.ru veebilehte ja foorumis moslemitega suhtlema. Sain tuttavaks ühe vennaga Tšetšeeniast. Suhtlesime vene keeles. Ma lugesin palju, kuulasin Internetist jutlusi. Moslemiks hakkamine oli minu jaoks tõeline ime!

Uurisin islamit kolm kuud. Tahtsin aina rohkem ja rohkem teada. Naine tegi mulle isegi märkuse, et ma olen hakanud vähem perele tähelepanu pöörama. 2007. aasta 16. novembril ütlesin ma kodus ise *šahaada*. Ma ei teadnud siis veel, et Tallinnas on olemas islamikeskus. Seejärel hakkasin ma uurima eestikeelset islami veebilehte ja avastasin sealt Ildari telefoninumbri. Helistasin talle ja ta kutsus mind Kadrioru palveruumi. Mäletan seda

päeva ülihästi, kui esimest korda seal käisin – see oli *žumua*, reede. Ma närveerisin nii, et mul hakkas isegi pea ringi käima.

Alhamdulillah, mu naine on väga arukas inimene. Ta muretses minu pärast, aga ei näitanud seda sugugi välja. Ta aktsepteerib minu otsust. Tema oli kõige esimene, kellele ma ütlesin, et hakkasin moslemiks. Ta ei ole selle vastu. Veelgi enam – ta ei ole ka selle vastu, et meie pojad käiksid minuga islami kultuurikeskuses.

Vanematega on küll asjad veidi keerulisemad. Kui nemad minu moslemiks hakkamisest teada said, olid nad šokis. Ema muretseb, et mulle on ajuloputus tehtud. See solvab mind veidi, sest ma pole ju enam väike ja mõtlen oma peaga. Ma ei astu kunagi nendega selleteemalisse diskussiooni, parem olen vait. Loodan, et mu vanemad siiski viimaks mind mõistavad *inšaAllah*. Ma väga armastan ja austan neid.

Olen leidnud islami, *alhamdulillah*, kuid veel paljugi on ees – tahaksin õppida selgeks araabia keele, et saaksin araablastest vendadega suhelda ja Koraani originaalis lugeda. Minu väga suureks sooviks on ka palverännakul ära käia ja ma palun Kõigekõrgemat, et Ta mulle seda võimaldaks.

Oma vendadele-õdedele tahaksin soovida, et nad usuksid Kõigekõrgemasse kogu oma südamest ja iialgi ei unustaks Teda ning et nad järgiksid Prohvet Muhammedi (*saws*) õpetust.

Andrei

Ateist-karjeristist moslemiks

Minu lugu sai alguse umbes kolm aastat tagasi, kui minu käest küsiti, kas ma usun Jumalasse, ja peale minu kiiret eitavat vastust jätkus uute küsimuste laviin. Minu eitav suhtumine Jumalasse tekkis kunagi põhikooli ajal ja tugines minu tolleaja arusaamisel kristlusest. Mingil põhjusel oli mul kujunenud arusaamine, et kristluse järgi on võimalik Jumala heakskiit või soosing saavutada vaid läbi kannatuste (nt. nunnade ja munkade elustiil; vanemate pattude lastele ülekandmine jmt). See tundus mulle nii ebaõiglane ja ebaloogiline, et ma ei suutnud uskuda, et selline asi saab tõsi olla. Aga selle asemel, et asjaga edasi tegeleda, otsustasin ma kahjuks, et kuna ma sellesse ebaõiglasse „muinasjuttu" ei usu, siis ei ole Jumalat olemas ja punkt. Lisaks tundus mulle ka, et on päris palju vasturääkivusi ja vastasseise kristluse ja teaduse vahel ja reaalainete inimesena ma ju uskusin pigem teadusesse. Samuti oli sel ajal väga „popp" lasta ennast ristida ja leeritada. Mulle tundus see kõik kuidagi ebasiiras ja kampaania korras toimuv ning teismelisena sõdisin sellele igati vastu. Kui keegi minu käest küsis, kas ma usun Jumalasse, siis ma andsin oma eitava vastuse alati sellise kehakeele ja hääletooni saatel, et kõigil oli selge, et sel teemal ma vestelda ei soovi.

Kui nüüd uuesti kolme aasta tagusesse aega minna, siis tookord ei õnnestunud mul seda teemat niisama lihtsalt vältida ja kui ma olin vastanud, et ma olen ateist, siis järg-

nes sellele rida küsimusi, nagu kuidas siis maailm minu arvates tekkis, kui see ei ole Jumala poolt loodud, kes seda „suurt pauku" juhtis või suunas, kas ma saatusesse usun, mis saab meist, st meie hingedest, kui me sureme, mis on minu elu mõte jne, jne. Sel hetkel oli mul suu vett täis ja ma tundsin piinlikkust, et ma ei osanud neile küsimustele kuidagi vastata, ehk et mul ei olnud neis isegi mitte oma arvamust. Olin olnud oma õpingute ja karjääriga nii ametis, et kahjuks ei olnud ma nendele olulistele teemadele peale põhikoolis tehtud otsust mõelnud; olin ennast lihtsalt ateistiks pidanud, ilma et oleksin tegelikult neid samu küsimusi enda jaoks „ateisti seisukohast" läbi mõelnud.

Tol päeval lasin ma endale rääkida, mida keegi teine sellest teemast arvab. Võite isegi eelnevate küsimuste põhjal aimata, et tegemist oli inimesega, kes usub Jumalasse. Tegemist oli moslemiga ning tema vaated ja selgitused mulle põhinesid islami põhimõtetel ja arusaamistel. Kõik see, mis ta mulle rääkis, tundus nii lihtne, loogiline ja aktsepteeritav.

Enne seda vestlust ei teadnud ma islamist praktiliselt midagi – teadsin vaid seda, et nende „story" käib sama Jumala ümber, mis kristlastelgi, kuid milliste sarnasuste või erinevustega, sellest ei olnud mul õrna aimugi. Samuti teadsin kõike seda negatiivset, mis meedia meieni oli toonud – terrorism, naiste ahistamine … Pärast seda pikka ja ärgitavat vestlust (ning häbitunnet, et ma olin siiani olnud lihtsalt ignorant) ma tundsin, et pean teemaga edasi tegelema; ma pean enda jaoks läbi mõtlema, kes ma ikkagi olen ja mida ma ikkagi usun.

Sukeldusin Interneti avarustesse, püüdes leida erinevaid artikleid ja loenguid Jumala olemasolu ja islami teemadel. Õnneks sattusin ka www.islam.pri.ee lehele, mis oli mulle suureks toeks minu otsingutel. Samuti aitas mind minu moslemist sõber, *alhamdulillah*, ja selgitas erinevaid teemasid, kui ma millestki täpselt aru ei saanud või kahtlesin, kas olin õigesti aru saanud või kui ma ei leidnud ise kohe vastuseid, et kuidas üks või teine asi islamis on. Ostsin endale ka Koraani tähenduse tõlke eesti keelde – algus oli suhteliselt raske, kuna Koraani stiil oli võõras lugeda, kuid mida edasi, seda raskem oli jällegi seda käest panna.

Möödus umbes pool aastat, kuni ma endale uuesti seda „suurt küsimust" julgesin esitada – kas ma siis usun Jumala olemasolusse? Ja seekord pidin ma endale tunnistama, et usun! Ma ei teagi, millal see muutus minu uskumises täpselt toimus – sel hetkel ma lihtsalt tunnistasin endale, et ma usun Kõrgemasse Võimu, Ainujumalasse. Aga võib-olla oli see muutus minu sisemuses toimunud juba aastaid tagasi, kuid ma ei olnud lihtsalt valmis seda endale tunnistama – ma ju uskusin saatusesse ka enne, aga kuidas saatus eksisteeriks ilma Jumala-poolse suunamiseta? Ma olin ka enne rasketes olukordades „iseendaga rääkinud", nagu oleksin sisemiselt uskunud, et kuskil on Keegi Suur ja Võimas, Kes saab mind aidata ...

Sel hetkel ei olnud ma veel siiski valmis vastama küsimusele, kas moslemiks olemine ja islam on midagi minu jaoks. Ma pidin rohkem teada saama. Ma tahtsin olla kindel, et islamis ei ole midagi, mida ma ei suuda aktsepteerida. See oli minu jaoks suur samm kogu ülejäänud eluks – ma ei saanud ju täna otsustada, et ma olen moslem ja siis millalgi hiljem, et ma ikka ei ole (kui ma oleks leidnud midagi, mida ei suuda omaks võtta). Aga, alhamdulillah, kõik mida ma juurde lugesin-õppisin, oli minu jaoks loogiline. Tegin

läbi ka oma esimese ramadaani – küll ainult paastumise osa ehk sel ajal ma veel 5 korda päevas ei palvetanud ja ma ei osanud seda ka moslemite moodi teha. Minu palved olid lihtsad rääkimised Jumalaga; samuti ei kandnud ma veel hidžaabi. Seega, minu esimene ramadaan tõenäoliselt veel arvesse ei läinud, kuid mine tea, äkki Jumal siiski aktsepteeris juba ka seda korda, Allahu alim.

Igatahes ramadaani lõpuks olin ma jõudnud arusaamisele, et islam on ka minu tee. Oli möödunud aasta minu otsingute algusest (see esimene jutuajamine, millest ma eelpool rääkisin, toimus ramadaani viimastel päevadel, *mašaAllah*). Ma ostsin endale oma esimese hidžaabi, sain oma moslemist sõbralt juhised, kuidas palvetada ning ütlesin *šahaada, alhamdulillah*.

Otsustasin, et hakkan kohe igal pool hidžaabi kandma, välja arvatud kodus pereringis. Alguses oli veidi raske, kuna kõik vaatasid järgele ja selline tähelepanu ei olnud mitte see, mida ma väga oleksin taga igatsenud, kuid nüüd ei pane ma seda enam tähelegi. Tavaliselt on need minu pereliikmed ja sõbrad, kes sellele tähelepanu pööravad, et ma olen jälle uudishimu märklauaks. Ka palvega oli alguses rohkem tegemist – paber oli ikka kogu aeg näpu vahel, et kui midagi araabia keelsest tekstist meelest läks, siis sai „spikerdada". Mingi aja pärast võisin aga sellest abilisest loobuda (välja arvatud juhul, kui õpin mõnda uut suurat ja soovin seda palves kasutada enne kui täielikult peas on).

Mulle oli väga oluline, et ma ei kohanud kordagi halvakspanu oma perelt, sõpradelt ja kolleegidelt sellepärast, et ma nüüd moslem olen. Osa suhtus sellesse neutraalselt ning osa oli väga toetav, *alhamdulillah*.

Tänaseks olen olnud moslem peaaegu kaks aastat ja tunnen järjest rohkem, et olen valinud õige tee (tegelikult peaks vist ütlema, et Jumal on näidanud mulle õiget teed, *alhamdulillah*). Õnneks on meil nii palju toredaid õdesid, kes on mind ja ka teisi õdesid aidanud meie teel uusi teadmisi omandada. Suured-suured tänud selle eest! Kõik need uued teadmised ja igapäevane elu ise ka on näidanud islamit minu jaoks väga ilusana – kui vaid rohkem ja rohkem inimesi jõuaks samale arusaamisele. See, kuidas islam toetab pereväärtusi, üksteise austamist ja aitamist, võiks olla meie kõigi (ja ma pean silmas ka mitte-moslemeid) igapäevase elu osa.

Samuti on islam aidanud mul leppida olukordadega, kus mul või minu lähedastel ei ole kõige paremini või lihtsamalt läinud. Olen jõudnud arusaamisele, et igal asjal on oma põhjus ja tihti on mingi õnnetus, altminek või plaani luhtumine sellele järgneva hea või õnnestumise aluseks. Selle kohta on mul endalgi päris mitu näidet, näiteks paras segadus, paanitsemine ja pidev ümberkorraldamine minu puhkuseplaanidega, mis lõppes kohtumisega „suure küsimusega" kolm aastat tagasiJ.

Marju

Teetassi äärest islamisse

Minust sai moslem 3. septembril 2004. aastal Peterburis, kui olin 19-aastane. Olin oma vanematekodust sinna sõitnud peale keskkooli lõppu, et astuda ülikooli. Elasin ühikas, kus tutvusingi inimesega, kes viis mind islamisse. Ta oli minu toanaabri kursakaaslane. Ma teadsin, et ta on moslem, palvetab jne, kuid alguses see minus mingeid erilisi tundeid ei tekitanud.

Kord tuli ta meile külla ja enne tee joomist ütles: *„Bismillaahi rrahmaani rrahiim!"* See väljend oli mulle lapsepõlvest tuttav, kuna nii oli alati öelnud minu vanaema, kui minul või mu vennal oli toitu kurku läinud ja me läkastama hakkasime, kuid ma ei olnud kunagi varem huvi tundnud, et mida see tähendada võiks. Kui ma nüüd tema suust seda väljendit kuulsin, küsisin, mida see tähendab ja ta vastas: „Jumala, Armulisima ja Halastavaima nimel." Sellest hetkest sai alguse minu huvi islami vastu.

Kõigepealt otsustasin ma mošees ära käia. Aga mida selga panna? Mul ei olnud ei pikka seelikut ega osanud ma ka rätti pähe siduda. Otsustasin abi saamiseks pöörduda etnilistest moslemitest ühikakaaslaste poole. Ma mõtlesin, et kes siis veel kui mitte nemad peaksid mulle öelda oskama, mida ja kuidas selga panna. Kuid oma suureks üllatuseks sain ma nende poolt vaid üllatuse osaliseks. Kuna ma neilt mingit abi ei saanud, otsustasin omale riidetükist seeliku õmmelda ja proovida ise rätti pähe siduda.

Jõudis kätte reede. Mu toakaaslase kursavend sai minuga metroo juures kokku ja seletas, kuidas edasi saab. Päris hirmuäratav oli sinna üksinda minna. Läinud üles teisele korrusele, võtsin kingad jalast ja istusin vaikselt vaibale maha. Tundsin end väga kummaliselt, kuid samas kodusoojalt. Toolidel istusid memmekesed. Märkasin veel üht väga ilusas etnilises kostüümis tütarlast ja teist nooremat tüdrukut tema taga, kes istus teksades ja kelle pats ei olnud räti alla peidetud. Mind pani see väga imestama ja ma isegi tundsin, et see on justkui ükskõik millise Jumala Koja vastu lugupidamatuse ülesnäitamine.

Kuulsin *azaan*i ja kõik hakkasid end palveks püsti ajama. Nähes, et olin segaduses, astus mu juurde üks naine ja ütles, et võin teiste liigutusi järele teha. Peale palvet tuli ta uuesti minu juurde. Ta nimi oli Farida. Temalt sain ma teada, et olemas on *madrasa,* kus on võimalik islami kohta õppida ja kust ka mina võiksin saada vajalikud teadmised. Peale seda ei ole ma teda kunagi enam näinud. Kõik see toimus suve alguses, algas vaheaeg ja ma sõitsin Sotšisse.

Mul oli kolm kuud, et võtta vastu minu jaoks nii oluline otsus. Enamuse sellest ajast pidin ma veetma rannast ja kõiksugu muust meelelahutusest kaugel, kuna ühel hommikul põletasin ma kuuma veega oma jala nii ära, et pidin vaheaja voodis veetma.

Kui ma peale vaheaega Peterburi tagasi jõudsin, tahtsin ma kohe uuesti mošeesse minna. Sel korral sain ma tuttavaks päris paljude *muslima*tega ja üks neist kutsus mind isegi endale külla. Esimest korda kogu selle aja jooksul, mis ma Peterburis olin veetnud, kohtasin inimesi, kes ei olnud ei kahepalgelised ega valelikud. Kõik see, mis ma meedia kaudu ja teistelt inimestele islami kohta teada olin saanud, haihtus kuhugi kaugusesse, kui olin ise nende inimestega suhelda saanud. Avatus, lahkus, abivalmidus, vendlus –

see üllatas mind kõige enam ja see oli just see, millest mul puudu oli. Usk tõesti teeb inimesed paremaks!

Viimaks seisin ma valiku ees. Võib-olla, et oleksin seda veel edasi lükanud, kui mu kõrvus ei oleks kumisenud toakaaslase kursavenna sõnad: „Me ei või iial teada, millal me sureme – võib-olla järgmisel minutil, võib-olla aga alles saja aasta pärast. Kui sa selle otsuse homsesse lükkad, siis homset ei pruugi tulla ja Paradiisiväravad jäävad sulle igaveseks suletuks." Enne otsustamist pidin veel kõik korralikult läbi kaaluma – viis korda päevas palvetada ma suudan, välimus ei ole ka probleem, isegi vanemad ei tohiks vastu olla, vaid vastupidi, just julgustaksid mind, kuna selles pole ju midagi halba ...

Teel mošeesse mõistsin ma äkki, millise suure hulga vendi ja õdesid ma moslemiks hakates endale saan. Nii ma siis ütlesingi oma *šahaada* mošee hoovis, tunnistajate ees, nii araabia kui ka vene keeles ja minust sai moslem, *alhamdulillah*. Hakasin mošeekoolis ehk *madrasa*s käima. Ainus mure oli vanematega, kes kuidagi ei tahtnud mu otsusega leppida. Möödas on ligi seitse aastat, kuid nende suhtumine ei ole eriti muutunud.

Nüüd olen ma abielus, sellesama toakaaslase kursavennaga. Abiellusime pool aastat peale seda, kui olin hakanud moslemiks. Meil on kaks imearmast poega – Omar ja Khalid. Vot selline vene-moslemipere kukkus meil välja ja oleme selle eest Jumalale väga tänulikud.

Koju Tallinnasse puhkusele sõites ei kohanud ma siin kunagi moslemeid, kuni ühe päevani 2006. aastal, mil ma rasedana Kadrioru pargis jalutamas käisin ja seal üht moslemiperekonda kohtasin. Need olid Iman ja Ildar oma lastega. Nii sai alguse minu tutvus kohalike moslemitega.

Olga

Nädalaga moslemiks

Minust sai moslem 2003. aasta 26. augustil. Islami juurde jõudsin, kuna mul oli suur huvi erinevate uskude ja sektide vastu. Käisin igasugustes pühakodades – kristlikes, budistlikes, satanistlikes, külastasin erinevate koguduste kokkusaamisi jne. Lugesin ma vähem, religioosne kirjandus ei pakkunud mulle nii palju huvi kui just inimestega suhtlemine, sest raamatud ei anna alati täpselt edasi seda, mida inimesed. Raamat ei olnud seega minu jaoks mingi autoriteet. Inimestega suheldes on alati võimalik rohkem infot saada.

Filosoofia- ja religioonihuvi oli mul juba alates 15-aastasest. Tahtsin käia erinevates kohtades ja uurida, millised on inimesed. Kui jõudsin mošeesse ja moslemitega suhtlema hakkasin, mõistsin kohe, et minust saab moslem. Mul ei tekkinud isegi eriti mingeid küsimusi. Ja üldse, küsimused mind väga ei huvitanudki, pigem see, kuidas inimene üldse vastab ja reageerib. Nädala pärast olin ma juba moslem.

Kui päris aus olla, siis lähedaste ja sõprade reaktsioon ei teinud mind eriti mureli-

kuks. See oli minu otsus minu enda jaoks. Kõigest hoolimata suhtusid mu lähedased minu otsusesse siiski üllatavalt mõistvalt. Kahjuks ei ole küll keegi mu sugulastest siiani moslemiks hakanud, aga selle eest on Jumal mulle kinkinud suurepärase naise ja kaks poega, *alhamdulillah*.

Jura

Minu islam

Kui ma oli viieaastane, hakkas minu ema moslemiks. Mina olen alati olnud moslem, kuna islamis usutakse, et kõik lapsed on sündinud moslemitena – Ainujumala tahtele allujatena. Me elame Iirimaal ja ma käin 3. klassis.

Nüüd olen ma 10–aastane. Ma palvetan kõik oma palved ja käin Koraanikoolis. Koraanikoolis me loeme Koraani, õpime araabia keelt ja islami usku. Ma olen pähe õppinud 39 peatükki Koraanist.

Vahel me õpime minu koolis ka minu usu kohta. Mulle meeldib see väga, kuna siis teavad ka teised lapsed, mis tähendab islam. Ma saan neid ka koolis palju aidata, kuna olen oma usu kohta õppinud.

Mul on õde, tema nimi on Amina. Ma püüan talle Koraani ja palvetamist õpetada. Ta juba oskab palvetada ja natuke Koraani.

Mulle meeldib Koraanikoolis käia, sest meil on seal alati väga lõbus ja mul on seal palju sõpru. Mul on ka väga tore õpetaja ja ta kiidab mind alati.

Mulle meeldib olla moslem, sest mulle meeldib lugeda Koraani ja palvetada koos oma ema ja papaga. Meie usk õpetab meile olla lahkem ja sõbralikum teiste inimeste vastu. Mulle meeldib olla moslem, sest ma armastan Allahit.

10-aastane Mariell

Ja valgus sai ...

Olen väiksest peale sellele mõelnud, et kuidas kogu universium alguse sai ja kuidas inimene siia tekkis.

See pole küll pidevalt mu mõtteis olnud, aga aeg-ajalt olen selle peale mõelnud, seega Jumala olemasolu suhtes olin ma ootaval seisukohal.

Põhikooli ajal õpetati, et inimene on arenenud ahvist ja nagu ikka koolis, sai ka kontrolltööd selle peale tehtud. Tunduks ju igati loogiline, et kõik, mida koolis õpetatakse, peab ka tõsi olema. Seega olin ma sunnitud mõnda aega sellesse uskuma.

Jumala olemasolus veendusin ma aga ise, läbi isikliku kogemuse. Nimelt umbes kaks aastat tagasi, kui olin 16, olin olnud juba pikka aega sügavas masenduses ja otsustasin paluda abi Jumalalt. Seega ma palvetasin Ta poole enne magamaminekut. Järgmisel hommikul paistis päike aknast sisse ja südames oli tõeline eufooriatunne. Tundsin, et Jumal oli mulle tõesti vastanud ja otsustasin mitte toas olla, vaid välja minna. Olin Jumalale lõputult tänulik ja taevasse vaadates kiitsin Teda.

Aeg läks aga edasi, asjad paranesid ja nagu ikka, see kuidagi vaibus ja ma ei mõelnud enam eriti Jumalast – eks inimesed ikka tunnevad Loojat vaid hädas. Siiski ei eitanud ma enam Tema olemasolu, aga küsimustele nagu näiteks mis on elu mõte, ei olnud mul ikka vastuseid. Kuid samas ma teadsin, et Jumal võib inimese elule mõtte anda.

Käisime perega aprillis onu sünnipäeval, kellele ongi just nimelt Jumal elu mõtte andnud. Ema on rääkinud, et poisina tegi ta pättusi ja on selle pärast isegi kuus aastat vanglas pidanud istuma, aga nüüd on ta teine inimene, justkui uuesti sündinud.

Sattusin vestlusesse ühe onu sõbraga. Rääkisime ka Jumalast. Ma ütlesin, et olen selles küsimuses neutraalsel seisukohal. Sain vastuseks, et siis ma olen Jumala poeg, sest Piiblis olevat niimoodi öeldud, et „igaüks, kes Mind ei eita, on Jumala poeg" vms. Seda oli muidugi rõõm kuulda, kuid samas tundus see kuidagi liiga hea, et olla tõsi. Kuna kohal viibis hästi palju pastoreid, tehtigi mulle ettepanek kohe oma pattudest vabaks saada. See tundus mulle aga juba kohati naljakas ja väga segadusttekitav. Ma ei olnud nõus. Mulle tehti ettepanek tulla nelipühi kirikusse noortele mõeldud jumalateenistusele. Sellega nõustusin.

Kui sinna läksin, tundus seal päris huvitav – jutustati Jumala sõnast jne. Kui tuli aeg lõpetada, lauldi ülistuseks. Sõnu sai lugeda ekraanilt, nii et kõik oli lihtne, kuid see, mida lauldi, tekitas minust suurt ebakindlust: „Ei teist nime tea, ei teist nime tea, kui Jeesus ..." – just nii kõlas laulu refrääni osa.

Bussiga koju sõites oli mul hinges selline ebamugav tunne, et midagi nagu üldse ei klapi.

Käisin seal kokku kolm korda lootuses, et midagi muutub, aga ei. Siis ma enam ei läinud ka.

Viimane kord, kui seal käisin, räägiti, et samas kirikus käib koos ka Avasta grupp, kus käivad inimesed, kes tahavad Jeesust tundma õppida. Mõtlesin, et miks mitte proovida, kuid omal viisil. Hakkasin vaatama kristlikke televisioonikanaleid, nt Life TV, kus näitas inimesi, kes said haigustest terveks vaid lausega *„In the name of Jesus, get healed*". Mina olin jälle kahevahel, ei osanud seisukohta võtta. See tundus kummaline, uskumatu.

Avasta grupi põhiolemuseks kujunes see, et anti kätte töölehed koos küsimustega Uuest Testamendist ja siis arutati koos, et mida sellega on öelda tahetud. Hakkasin ka ise paralleelselt uurima, et mis on siis see põhiline uskumus, mida ma õpin mõistma. Inimene on langenud ja patune ning ainus võimalus saada patust puhastatud on parandada meelt ja uskuda Jeesusesse Kristusesse. Minul aga tekkis küsimus, et miks ei võiks see olla usk Jumalasse? Kas siis Jeesus Kristus lõi maailma?

Õnneks tulid vastused minu küsimustele päris kiiresti, kui leidsin inglisekeelse netilehekülje islamist. Seal võrreldi islami dogmasid teiste religioonide omadega. Mina uurisin kohe *„Islam vs Christianity*" osa. Mis ma enda jaoks head teada sain, oli see, et keegi ei vastuta kellegi teise patu eest, vaid iga inimene vastutab vaid iseenda pattude pärast – patt EI OLE PÄRITAV! Varem olin ma õppinud, et Kristus suri meie pattude pärast, iga uus ilmakodanik sünnib patuga ja kes Jeesusesse uskujatest patustab, temale ei ole kohtumõistmist, sest Jeesus on juba tema pattude pärast surnud. Kristluse ja islami erinevuste väljatoomisega aga mõistsin, et just islam on loogiline, see ainuõige usk. Miks peaks keegi olema patune kellegi teise patu pärast või miks vastsündinu peaks üldse patune olema? Või kuidas pääseb patune kohtumõistmisest vaid seetõttu, et ta ütleb, et usub? Iga usk väidab muidugi, et just see on see õige, aga kui inimloogikale on see vastuvõtmatu, siis see ei saa olla tõde ega õigus.

Samalt leheküljelt leidsin veel lõike Piiblist, kus antakse mõista, et on ainult üks Jumal, mitte kolmainsus. Kui miski on arusaamatu, siis ei saa see olla Jumalalt – *„God is not the author of confusion*".

Olles seega veendunud, et olen leidnud tõe, otsustasinigi islamisse astuda, kasutades selleks *online chat*i. Seal kirjutati mulle, mida inimene peab uskuma, et olla moslem – *Ei ole teist kummardamist väärivat jumalust peale Jumala ja Muhammed on Tema sõnumitooja!* Nad saatsid mulle helifaili, mille järgi pidin *šahaada*t kordama, et minust saaks moslem. Peale seda pesin end pealaest jalatallani. Olin islami vastu võtnud ja võtan seda kui ainuõiget tõde. *Alhamdulillah.*

*Online chat*is küsisin, kas islamis on ka pastoreid nagu kristluses. Sain teada, et on õpetlased, imaamid (ehk eestpalvetajad) ja lektorid. Niisiis hakkasingi neti abil otsima *online* loenguid. Vaatasin näiteks Khalid Yasini loengut *„The historical Jesus*" ning sain kinnitust arusaamadele kolmainsuse ja Jeesuse kui Jumala või Jumala pojaks olemise kohta, mis veelgi enam kinnitas, et islam on ainuõige usk maailmas. Olen õnnelik, et leidsin tõe, *alhamdulillah. Wašhadu anna lää iläähä illa Allah wašhadu anna Muhammadan rasuul Ullah.*

Allar

Ma naudin rahu

Kuulsin lapsena oma emalt sõna „Jumal", kuid see ei tähendanud ei talle ega mulle mitte midagi.

Minu ema oli lihtsalt teadlik, et on olemas keegi, kes meid juhib ja me ei ole päris üksi. Mina ja mu vend saadeti kodukohas asuvasse laste pühapäevakooli. Seda tehes ei olnud emal meid plaanis mitte usuliselt harida, vaid sinna saadeti meid sellepärast, et meil peres valitses vaesus ja pühapäevakoolis jagati riideid ja anti lastele süüa. Sellise arusaama

ja maailmavaatega mind kasvatati ka üles. Ma ei teadnudki usust suurt midagi, ainult seda, et seal aidatakse vaeseid.

Juba 16-aastaselt sundis elu mind elama üksinda, kuna kodus olid minu kasuisa ja ema langenud alkoholilembusesse, mida mina välja ei kannatanud. Järgmine samm minu elus oli 18-aastaselt minna luteri kirikusse, kus mind ristiti ja leeritati. Selles ma enam ei tundnud midagi võltsi ega ka omakasupüüdlikku, vaid see oli siiras soov õppida tundma Jumalat, sest lapsepõlves pühapäevakoolis käies oli ka midagi, mis mind aitas teha otsust luterlaseks saada da.

Mõni aeg hiljem hakkasin ma aga mõistma, mis seal küla luteri kirikus tegelikult toimus. Noored käisid luteri kirikus vaid selleks, et see on maal üleüldine traditsioon. Pühapäevasel teenistusel oli ainult kuus kuni kaksteist vanaprouat ja nad olid kõik kuidagi kohustuse korras seal. Minu arusaam oli selline, et nad olid vanaks saanud ja neil on tekkinud hirm surma ees ja oma pattude pärast ja nii käidi seal jumalasõna kuulamas ainult selleks, et ehk Jumal halastab neile nende patud. Samas väljaspool kirikut neid üksikuid kooskäijaid nähes oli selge, et oma igapäevaelus kobavad nad ikka kusagil pimeduses, elades täpselt sedasama vana patust elu edasi, nagu olid elanud kogu oma eluaja.

Mul kadus igasugune huvi kirikus käia. Ma ei saanud sealt oma hingele sellist toitu, mida ma vajasin ja otsinud olin. Peale pühapäevasel teenistusel käimist ja sealt koju tagasi jõudmist tundsin ma, et minu sees oli ikka seesama tühjus, mis mind oli elu jooksul saatnud. Ainus asi, mis mulle rõõmu valmistas, oli see, et ma sain kirikumaksu maksta teadmises, et selle rahaga aidatakse vaeseid ja näljaseid pühapäevakooli lapsi. See oli kogu rõõm maal üleskasvamisest ja arengust.

Jõudis kätte aeg, kus mul oli vaja maalt lahkuda. Võtsin koti selga ja läksin pealinna tööd otsima. Olin väga ebakindel ja ei olnud sugugi oma ettevõtmistes püsiv. Vahetasin paari aasta jooksul päris palju töökohti, kuni leidsin töö, mis oli mu hingele vastuvõetav ja mida tehes olin õnnelik. Ma sattusin tööle haiglasse, hoolitsesin haigete eest, sain endale kindla elamise. Minu ümber tekkisid uued inimesed, sain suhelda ja laiendada oma silmaringi.

Ühel hetkel tekkis minu ellu hea sõber. Ta oli alati särav, ülimalt rõõmsameelne ja hea soovlik. Kunagi ma ei kuulnud tema suust kellegi kohta mitte ühtegi halba sõna. Ta üritas olla mõistev inimestega, kes kobasid pimeduses ja olid patust vaevatud ning ütles lihtsalt, et nad on rumalad ja elu annab neile juhtnööre, kuidas edasi elada. Kui mina aga julgesin talle kurta oma muresid ja hädasid, oli ta alati valmis mind hea sõnaga toetama ja mõte, mis peamiselt tema suust kõlas, oli see, et KÕIK HALB ON MÖÖDUV.

Tänaseks peaaegu viis aastat tagasi kaotasin selle hea ja toreda sõbra, kelle headust, avatust ja siirust ma ei osanud sellel ajal märgata ning ei suutnud mõista tema sõnumit mulle, mida ta oma käitumisega üritas näidata. Mu silmad hakkasid avanema alles siis, kui teda enam meie seas ei olnud. Käisin tema põrmu ära saatmas viimsele teekonnale. Seisin matuseteenistuse ajal seal kui vahakuju, ainult mu kõrvad võtsid vastu sõnumit, mida sellel ärasaatmistseremoonial räägiti. Teda maeti moslemite kommete järgi. Peale temaga hüvastijätmist jooksin sealt saalist välja paar maja eemale, vajusin mingi hoone trepile istuli, võtsin pea käte vahele, toetasin lauba vastu põlvi ning puhkesin valjuhääl-

selt nutma. Ma ei saanud aru, millest see tuli, kas see oli lein sõbra kaotusest või oli see midagi, mis oli imaami jutluses mind väga liigutanud, kuid olin jõudnud murdepunkti.

Peale mõneminutilist nuttu püsti tõustes ja kodu suunas liikudes tundsin ühel hetkel erilist rahu oma südames, mida ma ei olnud oma 26 eluaasta jooksul kunagi tundnud.

Sellest ajast kuni tänase päevani olen mõtisklenud ja uurinud, et mis see siis oli, mis minuga toimus. Ma küsisin endalt palju küsimusi, millele ma ei saanud vastuseid, mis tegi mu rahutuks, kuid samas ma teadsin, et igal asjal on oma aeg.

Nüüd siis, aastaid hiljem, läksin oma kadunud sõbra hauale küünalt süütama, et meenutada inimest, kelle sarnast ma polnud kohanud enne ega ka peale teda.. Surnuaiast koju minnes ma äkki tajusin taas sama erilist seletamatut rahu, nagu tol matusepäeval. Siis alles avanesid mu silmad ja hing. Mõistsin, mida ma olin otsinud ja tahtnud ning mida minu kadunud sõber minule oma eeskujuliku kasvatusega ja käitumisega öelda tahtis.

Terve õhtu jooksul nautisin oma erilist RAHU tunnet. Peale seda otsustasin minna raamatupoodi, et leida sealt islamiusuga seotud kirjandust. Leidsin raamatu, mille ma sain oma võimalustele vastavalt osta. See oli „Väike Religiooniraamat, Islam" mille oli välja andnud Markus Hattstein. Seda raamatut lugedes ja uurides selgus, mida olin otsinud ja soovinud leida. Mulle meenus eluetapp, mil olin veetnud aega oma moslemist sõbraga. Mulle tuli meelde tema eriline isikupära, mida ma ei olnud leidnud ei enne ega ka peale tema lahkumist. Ma hakkasin aru saama, et temast kiirgas armastust, mida Jumal oli talle õpetanud teiste inimeste vastu tundma. Ma hakkasin mõistma, miks oli ta teistsugune kui teised inimesed. Ma sain aru, miks ta kunagi ei rääkinud mulle islamist. Ta aimas, et ma ei oleks seda mõistnud, kuna minu eelnevad kogemused pühapäevakooli ja luteri kirikuga ei olnud täitnud tühja kohta minu hinges. Ta näitas mulle, milline võib olla inimene, kes armastab Jumalat ja kes on õppinud tänu Jumalale lugu pidama oma lähedastest inimestest ning sõpradest. Nii saingi aru, mis oli tema sõnum minule.

Peale raamatu viimase lehekülje lugemist ja meenutades suure südamega sõpra ei kahelnud ma enam hetkekski, mida ma otsin ja tahan. Istusin arvuti taha ja hakkasin otsima kontakti islamiga. Sain selle väga kiiresti, lähima 1,5 tunni jooksul ... ja kolm päeva hiljem ma juba külastasin mošeed. Teejuhiks mošeesse oli üks ülitore vend, kes mind esimestel kirjavahetustel suutis veenda, et selliseid sõpru ja vendi nagu oli mu kadunud sõber, on just islamis.

Mošeesse sisenedes mu hing värises sees ja mul tekkis Jumala ees ja vendade seas hirm ja häbitunne. Ma tundsin end patusena ja häbenesin seda, kuigi minu teejuhist vend oli väga julgustav. Peale esimest ja teist korda mošeesse minemist sain ma suhelda paljude vendadega, kes süstisid minusse julgust, mis lubas mul astuda islami kogukonna ette ja öelda oma usutunnistuse.

Tänaseks olen ma juba moslem. Olen küll veel väheke toores ja roheline, kuid tänu oma vendadele saan ma õppida islamit ja õppida armastama Jumalat ning austama oma lähedasi. Esimest korda elus ma tunnen, et olen leidnud oma elus koha ja tee Jumala armastuseni. Ma ei mošees nii, nagu käisin oma vanemate käsul isikliku kasu saamise

eesmärgil pühapäevakoolis. Käin kohas, kus inimesed ei istu omaette, igaüks omas nurgas, ega põrnitse üksteist altkulmu nagu luteri kirikus, vaid astuvad ligi ja suhtlevad, jagavad tarkusi ning õpetavad sind. Olen õnnelik, et leidsin selle, mida ma olen otsinud.

Nüüd aga tahan ka lõpetada jäädavalt teema oma kadunud suuremeelsest sõbrast. Ma tahan, et ta saaks rahus puhata. Tema on tänu Jumalale oma missiooni täitnud ja mind islamisse juhatanud. *Alhamdulillah!*

Siivo

Kuidas sain teada, et olen moslem

See teadmine on üsna värske, ehk siis alles eelmise aasta augustikuine. Aga kõikidel asjadel on ikka mingid tagamaad ja eks ma neid püüangi siis natuke avada.

Ma olen nii kaua, kui end mäletan, uskunud, et on olemas mingi Kõrgem Jõud, kes/mis meid juhib ja teeotsa kätte näitab. Ei osanud ma aga sellele jõule nime anda ja nii olen ma otsinud sellele jõule mingit kinnitust erinevatest kohtadest. Teismelisena käisin kinos ja vaatasin ära vist kõik India filmid. Eks need suured ja ülepaisutatud tunded võlusid mind ka, aga peamine oli muusika ja need riided. Oi, kuidas ma oleksin endale tahtnud sari ja selliseid ehteid. Just niisuguseid, nagu need rahvuslikud-iseloomulikud olid.

Juba abielus ja noor ema olles käisin leeris ja uurisin Piiblit, sain ka ristitud, aga midagi nagu ikka ei olnud päris see…

Siis mingil ajahetkel arvasin end olevat taarausku või maausku. Lugesin päris palju Aleksander Heintalu – rohkem küll tuntud Vigala Sassi nime all – raamatuid ja uskusin, et kõigel on hing.

Siis päris pikka aega ei uskunud ma otseselt kedagi ega midagi või ei osanud endale sõnastada, mida ma usn.

Mingi murrang või pöördepunkt tuli asjadesse täiesti juhuslikult 2010. aasta suvel, kui suure raamatulugejana leidsin Maksimarketi raamatuletist olematu hinnaga Christian Jacq´i Ramses II eluloost pajatava raamatusarja osa raamatuid. Muidugi ma ostsin ja hakkasin esimesi raamatuid lugema. Loetu köitis mind niivõrd, et otsisin võimaluse hankida ka puuduvad raamatud ja kui kogu viieosaline sari oli läbi, olin ma muistsete vaaraode usku. Ja teadsin, et pean neid kohti näha saama. Vähemalt mõndagi neist. Pealegi olin ma aastaid tagasi korra Egiptuses käinud. Siis küll Sharm el Sheikhis ja hoopis Siinai mäel, Moosese radadel. Samuti olin jooksnud läbi Kairost ja näinud Sfinksi ja püramiide ning Alabastermošeed. Ma ei mäletanud oma esimeselt Egipti-reisilt suurt midagi peale selle, et mošeedest aina kostuv palvekutse tõi mul kananaha ihule ja vastupidiselt paljude kirjeldusele, kui jube see lärm on, tõi minu hinge seletamatu ärevuse ja ma tahtsin seda aina uuesti ja uuesti kuulda.

Peale vaaraodest ja muistsest Egiptusest lugemist hakkasin otsima veel ja veel kir-

jandust ajaloolise Egiptuse kohta. Ja 2011. jaanuaris läks tõeks ütlus: kui midagi väga soovid, siis on sel soovil omadus tõeks saada. Ma läksin oma teisele Egiptuse reisile avastama iidsete vaaraode aardeid ja olin suutnud ära rääkida ka oma mehe, kes varem oli absoluutselt igasugusele araabia- või islamimaale reisimise vastu.

Egiptuse-reisil oli mul kaasas meie oma eesti tüdruku Nele Siplase raamat „Egiptimaa. Eestlanna elu loori varjus". Oli hea lugemine ja peale selle raamatu lugemist hakkasin lisaks Egiptusele huvi tundma ka sealsete elanike ja nende usu vastu ning otsisin ikka rohkem lugemist islami kohta nii raamatutest kui Internetist. Muidugi käisime me ekskursioonil vaatamas ka Hurghada vanimat ja suuremat mošeed, kuhu me sisse kahjuks ei saanud. Ka iseseisvalt Hurghada keskuses Sakkalas jalutades seadsin sammud nagu hüpnotiseeritult mošee suunas, kust kostus palvehüüe. Istusime mošee ees ja vaatasime… Aga valge turist ja naine takkapihta mošee juures istumas ei meeldinud sugugi kohalikele meestele, kes meid ära ajasid häbistades, et inimesed palvetavad, aga meie vahime… Jah, muidugi. Ma olin riides nagu meie kliimast läinud turist ikka, ei mingit araabialikku sündsust, mehel oli *awra* enam-vähem kaetud.

Aga tagasi tulles ma muudkui lugesin ja lugesin. Ja muidugi tekkisid küsimused, sest seisukohad raamatutes olid nii vastakad. Igaüks ju nägi asju omast vaatenurgast. Lõpuks võtsin südame rindu ja läbi sellise toreda asja nagu see „näoraamat" on, võtsin ühendust inimesega, kellelt arvasin võimalikult adekvaatset infot saavat. Mul ju veel see lugu ka, et nüüd ligi viiekümnesena ja „ära pööranuna", nagu seda on mõned defineerinud, ei oska ju väga keeli, et võõrkeeles lugeda. Suhtlemisega on lihtsam. Saab ju kasutada abiks kehakeelt, miimikat ja intonatsiooni, aga lugemine on hoopis midagi muud. Niisiis – läksin lihtsama vastupanu teed, võtsin südame rindu ja küsisin … ja vastasin ise mõnele küsimusele … Ja äkki nagu välk selgest taevast: KUI SA SEDA USUD, SIIS OLED MOSLEM! Võta või jäta … Ja vaata nüüd, mida sa selle teadmisega peale hakkad. Käisin nagu unes mitu päeva ja mõtlesin … mõtlesin … mõtlesin. Miks siis nüüd? Kas see ei oleks võinud varem kohale jõuda? Mis ma nüüd peale hakkan? Kuidas ma seda oma perele ütlen? jne jne.

See oli juba eelmise aasta augusti lõpupoole, kui mind kutsuti Tallinnasse Turathi keskusesse avatud *iftaar*ile ja hennapäevale. Oi, kuidas mu süda värises! Aga pärast mošees käiku hakkasid mu elus toimuma väikesed muudatused või õigem oleks öelda, ma hakkasin neid ise tegema. Loen endiselt palju nii islami kui nn islamiriikide kohta ja püüan oma saadud teadmisi vähehaaval ka jagada. Õnneks on päris palju head kirjandust ilmunud ka eesti keeles. Alkohol on mu elust kadunud, seda püüan ka ikka jälgida, mida suhu pistan. Alati küll ei õnnestu reegleid järgida, aga ma vähemalt proovin. Ma tean *šahaada*t, aga ei ole seda tunnistajate juuresolekul öelnud. Arvan, et ei ole selleks veel küps.

Kui Iqra ilmub, siis peaksin tagasi olema oma järjekordselt avastusretkelt Egiptusesse. Seekord siis ei hilberda ma enam poolpaljalt ringi, kuigi ma ei ole vist hea moslem – kui vähegi võimalik, tahan ikkagi päikest püüda. Meil endil on seda siin ju nii vähe ja mu tervis lausa karjub päikese järele.

Minu mõtteviisi muutumisest teavad vaid mu kõige lähedasemad ehk siis mees ja lapsed. Nad püüavad mind mõista, aga tuleb ette ka lahkarvamusi. Suur ring ei peagi teadma minu uskumistest. Peaasi, et teab see, kes nagunii on selle valiku minu jaoks valmis

pannud. Ja muidugi olen palju tuge saanud inimestelt, keda ma üldsegi näost-näkku pole kohanud, aga kellega mind seob uskumine Kõrgemasse Jõusse. *Alhamdulillah!*

Ruth

Lauamängu juurest islami juurde

Jumal on olnud minu elus mingis abstraktses vormis alati olemas, nii kaugele kui mäletan. Maakodus, mis tollal oli natuke hooldamata, peegeldus mingi looduse ülemvõim. Istusin pikka aega „oma" kohas, väljaehitamata verandal, ja imetlesin, kuidas kõrged kased tuules kõikusid ja omal moel sümmeetriline kinnikasvanud lillepeenar mind ümbritses. Seal rääkisin ma Jumalaga ning „mängisin" palvetamist. Kuidas – ei mäleta, ainult tunne on meeles. Enne kooli jäi see minu sisse ning ei tea, kas üldse kellelegi sellest oma peres rääkisin.

Koolis jagati kord Laste Piibleid ning muud kristlikku kirjandust, mis minu teise või koguni kolmanda põlve ateistidest vanemaid suhteliselt häiris. Mingil põhjusel lugesin aja jooksul siiski need materjalid läbi, võibolla kohusetundest – koolist antud ikkagi ju. 12-aastaselt küsisin oma emalt pikka aega vaevanud küsimuse:„ Miks ehitavad kristlased kirikuid, kui Piiblist on näha, et Taavet palvetas oma toanurgas ihuüksi?", millele tal vastust ei olnud. Ma mäletan aga haruldaselt selgelt just illustratsiooni palvetavast Taavetist, kuldpruunide juuste ja harda näoga, mis tundus tõesem kui kirikuõpetajate manitsev toon, mida aeg-ajalt ikka kuulsin, kas või kooli jõulukontsertidel Kaarli kirikus. Igatahes vastust ma ei saanud ja sellega minu poolt kristlus sinnapaika jäigi.

Läbi aastate edasi minnes hakkasin otsima väljendust oma jumalatunnetusele, kas või seletustki, et seda jagada, ning hakkasin tasapisi õppima ja uurima erinevaid religioone ja mõtteviise. Kuna kristluses olin ma pettunud ja teismeeas oli „lahedam" olla alternatiivne, siis jäid suured religioonid kõrvale. Oma otsingutega käisin sisuliselt kogu maailma kultuurid läbi, kuni ülikooli alguseks leidsin pikema peatuskoha taoistliku filosoofia ja hiina energiate juures. Süda ei olnud sisimas rahul ja otsis, ent igapäevaelu hakkas oma osa nõudma ning uued sõbrad ja õppetöö jõudsid esikohale.

Kuni päevani, mil kirjutasin alla nõusoleku osaleda haridusliku lauamängu koostamisel, kus igal inimesel oli oma vastutusala, vastavalt tema võimalikule pädevusele. Minu osaks sai kunst, filosoofia ja religioon. Algul tööplaani tehes jagasin naiivselt inimkonna mõttemaailma kaheks – ida ja lääs – kuni hetkeni, kus pidin paigutama kusagile ka islami. Ma ei teadnud sellest eriti midagi, ent siiski ei suutnud ma poolt valida. Panin siis islami kahe tulba keskele.

Hilisematel kuudel, intensiivse töö käigus, mu teadmised tasapisi kasvasid. Nende sündmustega samaaegselt läksin 2010. aasta sügisel Rootsi vahetusüliõpilaseks, kus juba mõne nädala möödudes läksin kaasa ühe teise tudengiga tegema filmi immigrantide linnaosast Malmös, Rosengårdis. Ma nägin esimest korda pearättides ja *abaaja*des naisi.

Mu esimene mõte oli et oi, nad on nii ilusad ... ja isegi vist õnnelikud niimoodi.

Meie intervjueeritavatest kutsus üks moslemist naisterahvas meid – võõraid eurooplasi – enda juurde külla sööma. Sain esimese, suhteliselt kummalise, sissevaate ühte Kuveidist tulnud moslemiperekonda. Minuga koos koolis oli ka väga palju vahetusüliõpilasi Iraanist ja teistest moslemiriikidest. Ääri-veeri hakkasin neilt vahel midagi küsima. Eriti oli abiks üks Egiptuse noormees, alati viisakas ja naeratav. Ta pani mind rääkima, mida ma arvan Jumalast ja ükskord ütles, et oma peas ja südames ma olengi moslem. Ja tõesti, ma leidsin inimese, kogukonna, maailma, kes jagavad minu nägemust Jumalast. Nendega ei pea ma seda varjama, vaid saan oma tõekspidamisi vabalt väljendada. Äratundmine oli niivõrd tugev, et esimese hooga ma isegi vist eitasin seda; ütlesin, et see pole võimalik; proovisin leida vabandusi oma tunnetele.

Tagasi Eestis, tõin töö ettekäändel vanematekoju raamatukogust eestikeelse Koraani tähenduse tõlke, lugesin igasuguseid materjale internetist, vaatasin, kuidas rätti pähe siduda jne. Kuigi äratundmine oli südames olemas, oli hirm lähikondsete hukkamõistu ees suur. Ma ei suutnud endale tunnistada, et leitud tõde on suures religioonis, et see on kogu aeg olnud mul silme ees, ent olen selle ära põlanud. Tänu Jumalale, siiski juba juunikuus ütlesin *šahaada* ning minu uus lugu oli alanud.

Ma käisin samal suvel Egiptuses, hidžaab tundus seal loomulik, kuigi mu garderoob sama ei arvanud. Ja Eestisse naastes oli see ääretult raske koorem, eriti keset suve, kuid kord pähe pandud rätti ei lubanud süda enam ära võtta.

Kuna olen otsapidi seotud disaini ja kunstiga, oli riietus mulle alati olnud meedium enda väljenduseks, aga pikkade seelikute ning rättidega ei osanud ma algul kuidagi ümber käia. Alles nüüd, 10 kuud hiljem, hakkab sügavam arusaamine islami olemusest ületama sellega seotud hirme ja oluliseks tõusevad palju elulisemad asjad kui see, mis värvi on kangas, mis mind katab.

Iris

Kirikuõpetajaks või moslemiks?

Lood sellest, kuidas keegi on islami leidnud või islam tema leidnud, on sama erinevad, kui me inimestena oleme. Erinevad sündmused ja inimesed, kes meie ellu satuvad, jätavad meisse oma jälje ja muudavad meid vahel rohkem, kui me arvatagi oskame. Ma olen alati uskunud, et ükski asi siin ilmas ei toimu juhuslikult, vaid et sündmused ja inimesed tulevad just siis, kui nad tulema peavad ja siis, kui me oleme selleks valmis.

Et rääkida teile oma lugu, pean minema ajas tagasi – lapsepõlve. Olen sündinud ja kasvanud maal. Meie pere oli suhteliselt väike – ema, isa, õde ja mina. Tegelikult kuulus sinna ka lähedal elav emapoolne vanaema. Ta oli meie sage külaline ja minu hoidja. Mäletan, et oli palju üksiolemise hetki, aga ma ei tundnud end üksildaselt, sest minu seltsilisteks olid raamatud. Lugemise sain selgeks juba 4-aastaselt.

Jumalast ei rääkinud mulle lapsena keegi mitte midagi. Jõule meil tähistati, aga sellest rääkimine väljaspool kodu oli rangelt keelatud. Ema ja vanaema olid 1949. aasta repressiooni ohvrid ja eks nad loomulikult kartsid. Mina lapsena seda tollal ei teadnud, pidasin suu ja tundsin rõõmu ilusast kuusest, mis alati 24. detsembril majja toodi, ning loomulikult kingitustest.

11- aastaselt läksin esimest korda koos emaga kirikusse, sest oli ühe sugulase leeripüha ja soovisime teda õnnitleda. Ema siis natuke seletas, et mis asi see leer on jne, mis mulle tol hetkel eriti kohale ei jõudnud. Aga kirikus mulle meeldis. See oli midagi nii suurt ja võimast, otsekui mingi teine maailm. Massiivsed müürid, maalid, lühtrid, orelimäng ja surmtõsised inimesed. Ma olin täielikult lummatud.

Üsna varsti pärast seda, kui suures lugemisnäljas mööda raamaturiiulit kolasin, leidsin raamatu pealkirjaga „Hajutatud müüdid". Tegelikult oli see üks korralik ateistlik ajupesu, aga mis mina sellest teadsin. Ma lugesin seda suure huviga. Juhtus nii, et raamat, mis oli mõeldud inimesi Jumalast eemale viima, mõjus minule sootuks vastupidi. Mõtlesin, et kui nii kangesti üritatakse selgeks teha, et Jumalat ei ole, ju seal siis ikka midagi on, ja minus tekkis suur soov Piiblit lugeda. Kodus meil seda loomulikult ei olnud. Ka vanaemal ei olnud. Ütles, et tal on ainult „testament". Sellest ei osanud ma midagi arvata, sest mina tahtsin päris Piiblit, mitte mingit „testamenti". Hiljem ma muidugi sain teada, et see ongi üks osa Piiblist, Uus Testament nimelt.

Mul oli vanatädi, kes oli sügavalt usklik. Tal oli köögilaual alati maailmatu suur vanaaegses kirjas Piibel. Käisime tal vahel külas ja talle ma siis oma muret kurtsin. Kui järgmine kord tema juurde läksin, ulatas ta mulle uhiuue Piibli ja ütles, et see on nüüd minu oma. Eks ma siis üritasin seda lugeda, aga aru suurt midagi ei saanud.

80-ndate lõpus hakkas toimuma palju kirikukontserte, üldse hakati rohkem rääkima usust ja Jumalast ning massid tulvasid kirkutesse. Niipalju kui vähegi võimalik, käisime ka meie emaga kontsertidel ja mõnikord jõudsime jumalateenistustelegi.

Mu vanemad olid ja on tegelikult õigeusu kiriku liikmed, kiriklikult laulatud. Mu õe olid nad ristida lasknud, aga mind mitte. Kui see mulle teatavaks sai ja küsisin, et miks te siis mind ei ristinud, vastas ema, et eks sa ise vaatad, mis sinu jaoks parem on.

1989. aasta kevadel jõudsin äratundmisele, et peaksin ikka end ristida laskma ja sama aasta sügisel läksin ka leerikooli. Õpetaja Joel Luhamets oli just Kuressaarest lahkumas uut kogudust teenima ja tegi viimase leerikursuse. See oli eriline välkkursus, kõigest kolm õhtut loenguid ja kogu lugu. Kuid mul oli veel nii palju küsimusi ...

Keskkoolis käimise kõrvalt töötasin koguduses vanurite hooldajana. Aitasin neid majapidamistöödes ja lugesin Piiblit ette. Kui keskkool läbi, sai minust samas koguduses kirikuteenija. (See on tegelane, kes paneb kõik vajamineva enne teenistusi ja talitusi valmis ja pärast sätib kõik uuesti korda.) Samal ajal astusin EELK Usuteaduste Instituuti teoloogiat õppima, sest minus oli kasvanud kindel veendumus, et pean saama kirikuõpetajaks. Sellel suurel entusiasmil hakkasid aga peagi tiibu kärpima „armsad vennad Issandas" ehk siis kohalikud meespastorid, kellele ei mahtunud pähe, et mingi suvaline tibi üritab nii auväärsesse ametisse pürgida. Küll ma siis kuulsin loenguid ja kirjakohti

teemal, miks naine ei või olla kirikuõpetaja. Olin ikka naiivne laps küll, mõtesin, et olgu pealegi, kui nad näevad, et see pole mingi tühine tuju, vaid tõsine soov ja tahtmine, küll nad siis oma meelt muudavad. Aga võta näpust!

Abiellusin, sünnitasin poja ning lapse kõrvalt tegelesin jõudumööda ka õpingutega. Aga mida aeg edasi, seda enam sai selgeks, et kirikuõpetajat minust ei saa. Ma käisin küll aastaid praktikandina teenimas erinevaid kogudusi ning tegin matuseid jne, aga see oli ka maksimum, mida saavutada õnnestus. Kahel korral saadeti mind siiski ka diakonieksamile (diakon on kõige madalama astme vaimulik luterlikus kirikus), aga kummagil korral ma seda eksamit ei sooritanud. Nii oli lihtsalt kokku lepitud, nagu hiljem teada sain.

Öeldakse, et me saame mõnest olukorrast alles mitme aasta pärast aru, et milleks see või teine asi vajalik oli. Ehkki ma olin tol hetkel kohutavalt kurb, jõudis mulle hiljem kohale, et see ei olnudki mulle määratud. Jumalal oli midagi paremat plaanis.

2005. aastal tekkis võimalus minna Iisraeli palverännakule. Soov minna oli nii suur, et võtsin selleks elus esimest (ja loodetavasti ka viimast) korda pangalaenu. See reis oli mitmeski mõttes vajalik – mida ma siis muidugi jälle ei teadnud. Programm oli tihe, mööda erinevaid kristlastele olulisi paiku. Meie giid oli Taani päritolu juut. Pidevalt rõhutasid nii tema kui ka reisikaaslaste hulgas olnud meespastorid, et moslemite linnaosad on ohtlikud ja räpased ja et moslemid ise on ka ühed erilised räpakollid. Näiteks Petlemma me minna ei saanud – ohtlik on. Juutide elust-olust näidati meile muidugi korralikku piltpostkaardi poolt. Ja enamus reisiseltskonda oligi veendumusel, et elu Iisraelis oleks nagu lill, ainult vastikud moslemid segavad.

Kui keegi midagi väga kiidab ja samas mingit teist asja hullult maha teeb, siis minus tekitab see hoopis vastupidise reaktsiooni. Tänaval kõndivaid moslemeid vaadates ei tundunud nad üldsegi mitte räpased. Ohtlikkuse kohta ei osanud midagi arvata. Täitsa rahulikud ja normaalsed tundusid. Templimäel oleks osa meist (ja ka mina) soovinud minna mošeesse, aga see keelati meil ära – võib jällegi ohtlik olla. Üle Jeruusalemma kaikus *azaan*, mis tekitas nii võõrastust kui huvi. Meile seletati, et moslemid teevad seda nimme, et juudid Nutumüüri ääres rahus palvetada ei saaks ...

Pärast seda reisi muutus nii mõndagi. Ma leidsin endas jõudu teha oma elus mitmed kardinaalsed otsused ehk teisisõnu lõpetada ära asjad, mis oleksid tulnud juba ammu ära lõpetada. Muu hulgas leidsid lõpu ka pikale veninud teoloogiaõpingud ning mõttetuks muutunud abielu. Kergendust pakkusid mõlemad otsused. Üha enam hakkas tunduma, et elu on võimalik ka väljaspool kirikut.

Ja läks nii, et ühel hetkel olin olukorras, kus minu kui töötaja teeneid koguduses enam ei vajatud ja tegin siis otsuse, et sel juhul ei ole neil mind ka koguduse liikmena vaja. Jumalat uskusin ikka, aga inimestes, kes tema sõna kuulutavad, olin tõsiselt pettunud. Võtsin oma paberid välja, aga mõne teise kogudusega liituma ei kiirustanud, ei tundnud mingit vajadust ka. Üheksateist pikka aastat oma elust olin olnud kirikuga seotud ja ühtäkki ei olnud enam midagi.

Läksin koju tõelises mustas masenduses ja mul tõusis kõrge palavik. Mu vanem poeg ütles, et ära muretse – ma otsin sulle töö. Seda ta ka tegi. Surfas veidi netis ja leidis so-

biva töökuulutuse. Helistasin ja öeldi, et saada oma CV ning tule vestlusele. Niisama äkki, kui mu palavik tekkis, see ka kadus. Ma sain selle töö. Ning oh imet! Ma avastasin, et väljaspool kirikut on palju toredaid inimesi ja tõepoolest, elu ilma kirikuta ongi võimalik.

Mingil hetkel avastasin enda jaoks suhtlusportaalid. Osalt igavusest, osalt lootusest leida enda kõrvale normaalne mees. Üsna kiiresti sain aru, et sealt võib leida mida kõike, aga normaalset meest, kellega ühist tulevikku rajada, ilmselt mitte. Tundus, et valdav enamus oli seksijahil ja mõni oli lihtsalt selline, kellele olnuks hädasti vaja natuke aju juurde siirdada. Õnneks ei olnud kõik sellised. Tekkisid esimesed kokkupuuted moslemite ja islamiga. Enamikul tuli küll peale tere järgmisena armastusavaldus, aga mõni sai sellest üle ka ja oli võimeline täiesti arukaks vestluseks. Vahel vihastas mõne lausa välja, sest ega veendunud kristliku teoloogina saanud ometi küünalt vaka all hoida. Mõningad teadmised ma siiski sain ja huvi islami vastu vaikselt kasvas.

Kord, täiesti juhuslikult, kohtasin oma tulevast abikaasat. Pidasime pikki vestlusi, mis venisid teinekord vaat et varahommikuni. Ta rääkis mulle palju islamist. Mulle meeldis, et ta mind ka kuulas, et mis on minu kogemus ja kuidas kristluses on ja siis rääkis, kuidas sama teemaga on islamis. Avastasin, et paljud Piiblist tuttavad lood on ka Koraanis olemas ja et Jeesus on ka moslemitele n-ö „oma poiss", kuigi nad ei tunnista teda Jumala pojaks, sest Jumalal pole ei poega ega tütart. Ta seletas mulle ka moslemite toitumist puudutavaid reegleid. Esimene samm moslemiks saamise teel oligi see, et loobusin sealihast ja *alhamdulillah*, siiamaani ei ole ma sellest kordagi puudust tundnud.

Eelmisel suvel me kohtusime ja abiellusime. Esimest korda elus reisisin üksi ja veel nii kaugele, Alžeeriasse. Mitmed on küsinud, et kas sa ei kartnud? Mõelda vaid, sa läksid üksi islamimaale, kohtuma võõra mehega, kes pealegi on veel moslem. Ega neid „musti" ei tea ju, mis nad teha võivad. Järgnesid tüüpilised lood araablastest, kes abielluvad eurooplastega sellepärast, et siia elama tulla ja pärast ei taha seda naist tundagi jne. Ilmas juhtub jah paljusid asju, aga kellegil ei ole õigust mulle häda kraaksuda, kuna ma abiellusin moslemiga. See on minu elu. Ega eestlasegagi abielludes igavene õnn ja armastus tagatud ole. Ma kartsin jah, aga senikaua kui reisil olin, sest ma olin üksi. Aga kui kohtusime, valdas mind selline rahu ja teadmine, et kõik on korras, ma jõudsin koju ning enam pole vaja millegi pärast muretseda. Ja nii ka oli.

Nüüd avanes mul võimalus näha, milline on tegelik elu moslemiperes. Araabia külalislahkusest olin ma muidugi kuulnud, aga üks asi on kuulda ja teine asi seda kogeda. Kuid see, kui puhtad on moslemid, võttis mul lausa suu lahti. Oi, ma oleks tahtnud öelda sellele Iisraeli giidile ja kõigile kristlikele pastoritele, et te ei tea mitte midagi, kui tulete moslemite räpasusest rääkima. Ok, tänavatel võib ju prahti olla, aga inimesed ja nende kodud on väga puhtad – niipalju kui mina nägin. Kordagi ei tundnud ma ei tänaval ega ühistranspordis mingit higi või mustuse lehka, mis meil nii tavaline on, eriti suvisel ajal. Napi kuu aja jooksul, mis mul oli võimalus Alžeerias veeta, kasvas mu veendumus veelgi, et islam on just see, mida ma vajan.

Tagasi kodus, üritasin esimest korda ramadaanipaastu pidada. Kodused ei jõudnud ära imestada, et mis hea pärast ma keset ööd söömas käin ja päev otsa ivagi hamba alla ei võta. Eks siis püüdsin selgitada. Palvetada ma siis veel ei osanud, ainult paastusin.

Tahtsin näha, kas ma olen selleks üldse võimeline. Ramadaani lõppedes kutsus armas õde Aisha mind endale külla ja näitas, kuidas palvetamine täpselt käib. Pärast seda külaskäiku hakkasin palvetama. Algul oli see oi kui vaevaline, aga mõne kuu pärast tagasi abikaasa juures olles ja koos palvetades sai selgemaks.

Õppida on muidugi palju ja õppima peame me surmani, aga algus on tehtud. Palju kasu on olnud Iqrast ja olen saanud tuttavaks mõne moslemist õega.

Loodan sel suvel *inšaAllah* taas kord Alžeeriasse sõita ja koos oma kalli abikaasa ja perega ramadaani veeta ja enne ramadaani ka lõpuks ometi oma ametliku *šahaada* öelda, *inšaAllah*.

Selline on minu lugu. *Per aspera ad astra* – läbi raskuste tähtede poole. *Alhamdulillah* kõige eest.

Aile

Uudishimust moslemiks

Kõik meie elus toimub Jumala ettemääratuse alusel. Nii nagu islam polnud esimene religioon, vaid sellele eelnesid judaism ja kristlus, et inimesi järk-järgult juhatada õigele teele, nii ka minust ei saanud moslem üleöö.

Oleks minu elu olnud lilleline ja roosiline, siis ilmselt poleks ma hakanud kunagi vaevama oma pead teemadega nagu näiteks elu eesmärk või kõrgeim võim. Oma 25-ndaks eluaastaks olin jõudnud etappi, kust tee enam edasi ei viinud. Polnud enam kuhugi seda rada pidi minna, mida nii usinalt omale rajanud olin. Mõtisklesin oma seniste elu põhitõdede üle, ise nii kiivalt uskudes, et ma küll tean, mis on ainuõige, ent kusagil mujal on valemis viga.

Minu teele hakkas sattuma täiesti juhuslikult erinevaid moslemeid. Ma ei saa küll öelda, et ma väga palju neilt õppisin, ent oma esimese sügavama tutvuse islamiga tegin just tänu neile. Oli kummaline suhelda inimestega, kes elavad pühakirjast lähtuvalt. Kui ma nüüd vaatan tagasi sellele ajale, siis kõige paeluvamaks saigi minu jaoks islamiga tutvumise juures see, et sel religioonil oli vastus iga minu eluprobleemi jaoks, peites enda taha sügavamõttelise ja meid endid kaitsva tähenduse.

Ma ei tea kui palju on tänapäeval nii häid moslemeid, kelle usu tugevus võimaldab neil järgida islamit 100%-liselt, ilma tagamaid mõistmata. Mina pole siiani heaks moslemiks saanud. Mul on raske järgida nõudeid, mida ma ei mõista. Vahest veedan päevi mõtiskledes mõne punkti üle, mille tähendus mulle arusaamatu tundub. Ma tean, et Allah vastab mu palveile peagi ning saadab ise mulle eluteele olukordi, tänu millele saan ma rikkamaks kogemuse võrra, mis aitab mõista islami reegleid. Siiani ei ole ma end sundinud tegema midagi, mis on vastumeelne. Islam võlubki oma lihtsuses, olles kõige täiuslikum

eluõpetus, mis üldse maailmas eksisteerib. Ühe islami tõe taga peitub osaliselt ka teiste tõdede tagamaid, moodustades sedaviisi ideaalse terviku.

Mida aeg edasi seda sügavamalt hakkasin endas tunnetama soovi proovida järgi, kuidas on olla moslem. Usun et nii mõnelegi lugejale toob see lause muige näole. Aga just nii saigi minust moslem.

Oli üks päev enne ramadaani algust ja minus ääretult tugev soov tunda ramadaani tunnet, koos kõigi moslemitega üle kogu maailma. Sel õhtul andsin moslemivande, teadmata ise, kui imeline kuu mind ees ootamas on. Kuu täis kauneid kingitusi, sealhulgas imeline tervenemine ja hingerahu. Selle kuu jooksul sai minust moslem ka hinges ja südames. Teadmistepagas polnud küll veel kuigi mahukas, ent mida aeg edasi, seda suuremaks see on muutunud. Ning mida teadlikumaks ma olen oma religioonis saanud, seda kindlamalt sammun õigel teel. Me võime valida küll õige tee aga see ei vii meid kuhugi, kui me sellel edasi ei liigu. Moslemiks olemine ei tähenda ainult usutunnistuse andmist, vaid püüdu saada paremaks ja teadlikkumaks oma religioonis kogu elu.

Mari

Rohkem Eesti moslemite lugusid

www.islam.pri.ee → ALGAJAD → EESTI MOSLEMITE LOOD

